

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1-80
 Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 3) v
 za dva in večkrat . . . 25.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
 Poslano:
 Enostolpna petstvrsta po 60 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7593. — Upraviškega telefona št. 188.

Izpod Sv. Gore.

Goriško, aprila 1916.

Gospod urednik! Vrlo uslužni ste bili doslej napram meni in ugodili ste mi, kedar sem česa prosil. Čutim se obvezanega za protiusluge. Dokler bom čuli gromenje topov, bom skušal torej polniti tedensko mal prostorček cenjenega »Slovenca«, a pozneje odstopim prostor drugim, ki sedaj menda snujejo, rešujejo, sklepajo in pripravljajo . . .

A poročilom ne pripisujem nikake literarne cene; tudi notranjepolitične smeri iščete v njih zastoj; pišem le kroniko in sem zadovoljen z zadnjim kotičkom v listu, a dominantna je vsekako dušnopastirski! Devocijonalij je za goriško območje dostil! Bog in Marija stotero vrtna uredništvu in vsem p. n. darovateljem!

× × ×

Na mizi v moji pisarni je klobuk 15 cm granate iz sovražnega ladijskega topa. Dolga je bila 75 cm. Sedaj izgleda kakor polovica gigantskega piruha. Na omari me pozdravljata dva tulca sovražnih šrapnelskih nabojev. Prinesel mi ju je usmiljeni brat Fortunat in menil, da bi celo pristojala za cvetlične šopke Kraljici Majnika! Dobro! Porabim ju na majniškem oltarju. Ob vratih pisarne stoji 25 kg težki tul večjega šrapnelskega kalibra. Ugibal sem, kako bi se dal porabiti in ugenil sem, da bo to izvirno in dokaj elegantno stojalo za veliko-nočno svečo . . .

Na našem županstvu hranijo izpraznjeno 28 cm sovražno granato, tisto, ki je bila pred meseci pridrvela skozi lino v stolp cerkve sv. Ignacija v Gorici, a je ostala zarita v debelem zidovju, ne da bi bila razpočila. Dobiti jih moramo še par, da jih vzdiamo kot vekotrajen spominek na »zvestega« sosedo v pročelje cerkve!

V V. imajo celo na grobnih spominkih 15 in 28 cm granate v proslavo junaštva padlih topničarjev! Groba sta umetniško delo in vredna, da se jih bo kesneje kedaj svetlo slikalo in prijavilo širšemu občinstvu. V prvem počivata dva Slovenca, v drugem dva Nemca: eden katolik, drugi luteran, drug poleg drugega: vojska je vse pobratila. Neki oficir je bil pokopan na našem pokopališču. Do 8. ure zvečer smo čakali, da nas pozovejo, ali da vsaj zvemo, kojega veroizpovedanja je bil, a zvedeli smo šele po izvršenem pokopu, ko nam je naš mladi cerkovnik pravil, da takega pogreba še nikdar ni videl. Pomislite, je dejal, pri pogrebu, ob odprtem grobu pa je duhoven pel aleluja . . . Do dvajsetkrat je zapel: aleluja . . .

Bil je grški obred in v grškem jeziku! Pravoslavnega vojaka je pokopal rumunski vojni kurat.

Mi pa moramo na pokopališčih v fronti odslej vsak grob posebej blagoslovljati, ker tako terjajo predpisi naše pravoverne cerkve!

Danes, sredi je, smo pokopali 86 letnega starčka Ivana Černe, kojega hiša je v območju najhujšega sovražnega ognja blizu Mirenske ceste. Bil je vrlo razborit mož. Od prvega nastopa stranke s programom krščanske zadrudne organizacije pa do danes je bil nje zvesti in navdušeni pristaš. Je bil pa tudi zasebno globoko vernega in blagega značaja! Bog mu bodi plačnik! Previdel sem ga na vse zgodaj, ves ogrnjen, da me ni izdala belina roketa, ko je divizijski pes (top) nekje na severu lajal proti P., ko so škrljančki za vasjo tako divno milo peli, kakor da bi ne bili na bojni poljani, ko so ljudje po razstresenih hišah še spali, da je bilo treba trkati na vrata in okna . . ., ker so prečuli skoro vso noč radi sovražnega streljanja . . ., takrat sem ga prevedel!

Nazaj grede sem izrazil začudenje Mil-kotu, kako da ni videti nobene vrtnice od sovražnih granat, nobenega sledu tolikega in takega streljanja, pa mi je pokazal na njivo poleg pota rekoč: glejte, samo na tej naši njivi in nje omejkah je 7, reci: sedem granatnih jam! Šla sva kar preko njive in ugotovila istino. Dva dni bo treba voziti zemljo, da se njiva izravna. Tako je naše polje! . . . In vendar tele dni vse mrgoli po njem, se kreta in giblje, da bi popravilo zamudo — radi deževja.

Po mesecih . . . kolegij.

One dni sta me posetila Prigoričan in Podgoričan, in bili smo — po mesecih! — trije — kolegij! Kajnega, tako blizu v mirni dobi, a v fronti pa taka razdalja? . . . Komaj smo se usedli v moji spalnici, drugod ni bilo prostora, in se je Podgoričanu poleglo začudenje, da ima Marijan vino, kupil ga je predvsem za vojake-delavce, ter je Prigoričan na vso moč pohvalil letošnji Pastirski list, v čemer smo se strinjali vsi trije rekoč: vsaka dva meseca bi z velikim veseljem pozdravljali take tako aktualne in poljudne liste, ko je pribrenčalo odnesevskod in topo razpočilo v zemlji . . . Spogledali smo se a nihče ni zinil. Kmalu za tem, prav blizu nas, par metrov od hiše razpoči druga. Gospoda vstaneta, se poslovita in urnih korakov odideta — proti domu, jaz pa v klet.

Komaj stopita iz vrta na cesto, razpoči dvajset metrov pred njima tretja, zato pospešita korake, Podgoričan se tupatam ko je kaj prižvižgalo, pritisne k steni bližnje hiše, a Prigoričan, star vojak, koraka gravites et decore z lahnim usmevom za —

njim! Granate in šrapneli so ju spremljali notri do V.

Ta obisk sta gotovo beležila v svoji župni kroniki. — Papir za zlato smo že prejeli. Naše darovateljice so vse zadovoljne. Država seveda ne plačuje umetnosti, samo vrednost oziroma ceno predmeta po uteži. Plačali so gram zlata povprečno po 2 K. Nekaterim se je pa zdela kupčija tako dobra, da so prinesli še razne zlate drobce, koji jim doma čisto nič ne hasnejo, a bodo prejeli zanje lepe novce, kakor ona neznanka, ki je zadnjič šenkala državi nekaj razbitih uhanov, rekoč: to ni nič, to šenkam, ni treba še zapisati ne, pa je sedaj dobila 14 K, koje je darovala Materi Božji! — Nabiranje zlata še ni končano. Najprej so bile vabljeni imenitne in plemenite gospe, potem župani, zadnjič duhovniki in sedaj so pozvani še učitelji in šolska mladina! Ali so storili posamni stanovni svojo domovinsko dolžnost in v koliki meri —, bode prej ali slej prijavila država! Dakle! Kdor še ni izvršil svoje dolžnosti, naj to stori. Pri nas duhovnikih bi padla morebitna vmemarnost na račun sv. Cerkve!

Ekonomsko.

G. —tov— je oni dan poročal v »Slovenca«, da njegovi ljudje zelo marno plačujejo dolgove in obresti pri domačem zavodu. To se čuje v privatnih razgovorih in od drugih voditeljev kmečkih hranilnic. Enaki glasovi prihajajo iz vseh kronovin Avstrije, razun Galicije, in zlasti bahato poročajo iz Ogrske. Mi pa poznamo kmečki denarni zavod, ki beleži za dobo vojske velik, čudo velik primanjkljaj na tekočih zapadlih obrestih dolžnikov in pa dejstvo, da se ni skoro nič plačalo na račun oziroma poračun dolga. Ljudje menijo, kdo jim je utepele to modrost, ne vemo, da sedaj ni treba plačevati dolgov in obresti itd., saj tudi davkov ne plačujemo! Dobro. Država davke lahko popusti, nikdar pa ne more in ne sme odpustiti dolgov ozir. obresti na škodo denarnih zavodov. Dolgove svoje bode moral plačati vsak dolžnik, naj že konča vojska tako ali drugače in tudi to je gotovo, da se po sijajno končani vojski ne bode plačevalo dolgov in obresti tako po ceni ali vsaj ne tako lahko, kot sedaj! Prijatelj ljudstva je, ki svetuje: plačujte obresti in poravnajte dolgove, če le možno, že sedaj in napravite svojim možem v fronti in sinovom dedičeno za sprejem pod rojstnim krovom posebno veselo iznenadenje: raztrgano dolžno pismo to je čist dom, čisto polje in njive poleg čistega in poštenega imena, vé slovenske matere in žene!

Dušni pastirji — v fronto!

Že enkrat sem namignil, da je težišče tudi civilnega dušnega pastirstva sedaj

pravzaprav v fronti pri domačih možeh in mladenčih-vojakih.

Vsa plemenita srca teh, ki so ostali doma, hrepene in koprne k fronti, k dragim svojim.

Vse njih molitve, daritve in prošnje končujejo v fronti ali pa kje blizu nje . . .

Tudi duhovni oče mora imeti svoje srce v fronti pri duhovnih sinovih. Gofiti mora plemenito vez med domom in bojno poljano, blagoslovljati jo in voditi. Vse domače dušno pastirovanje imej smer k fronti.

Ali si že oznanil, sobrat, da prineso naslove farnih vojakov, če ti niso sami pisali? Če niso prinesli, si se li potrudil po-nje v hiše? Je-li še kdo faranov-vojakov, da mu nisi pisal? In če nisi prejel odgovora, ali si trkal dalje, pisal in še pisal? . . .

Ko je šel notri, je mimo hiše šel, še pogledal je ni in nič ni pisal. Prosil sem naslova in prejel sem ga. Prvi odgovor je bil uraden. Vnovič sem pisal in poslal »Pozdrav«. Odgovor je bil hvaležen. Pisal sem tretjič, odgovoril mi je pa tako-le: »Prav srčno in iskreno se zahvaljujem za Vaše dobro srce, ki ga imate do nas, da si toliko pomujate in nam pišete in pošljete. Vašo dopisnico sem marsikomu pokazal in se je vsem prav dopadla, da, nekakšno so jo celo kušnili!«

Drugi piše: »Prejel sem prvo št. »Slovenca« od dne 15. marca. Prav z veseljem sem čital, drugi so me poslušali, ker tukaj se malo čita. Lepe novice in verske razlage ima v sebi. Vsak ga je bil vesel, najsi bo prostak ali narednik. Nobeden ni očital, zakaj je prišel sem »Slovenec«. Vsakdo je rekel: junak si, ki med kroglo prideš, le pridri nas tolažiš, vžigat nam pogum, vstranost v veri, v boju!

Vsi radi poslušajo in ne nasprotujejo pisavi, kakor kedaj doma.

Danes je praznik Device Marije. Lepo je slišati zvone iz sosednje države, pri nas pa govore topovi! — Sobrat! Ne čakaj konca, sedaj govori in piši. Pravijo, da je politično težišče naše v B., dušnopastirsko težišče fare je na bojni poljani, v fronti, v jarkih . . . Ergo! Bog in Marija!

Dr. Marjan.

Izpod Rombona.

Ob Soči, 2. aprila 1916.

Dani se. Že v zgodnjih urah se sliši prepevanje malih ptičic, ki s strahom iščejo primerne, varnega kotička za svoje gnezdece. Kajti varen prostor dobiti je že tudi umetnost. Pogled na levo, desno, za grm, skalo ali kamen povsod bodeš videl le sledove italijanske granate. Kmalu pride solnce izza gore Kranjske dežele, deliti

nata ti ne eksplodira — e impossibile fare la guerra con quella gente. — In čudovito, kako so se ti ljudje prilagodili slovenskemu značaju. Mnogi govorijo, kot da bi znali že od rojstva slovenski, kot da bi bili rojeni na slovenski zemlji. In ljudje naši sami so počeli že mešati slovensko govorico s hrvatskimi besedami. Otroci ob cesti, po vaseh že popevajo s pravim dalmatinskim naglasom večno otožno dalmatinske popevke in naša dekleta ob oknu za nageljni in v vrtu za rožmarinom se zdi, da so za hip pozabile na slovenske pesmi. — In kako se Dalmatincev kmalu priuči tudi drugim jezikom. Samo z maršarščino je križ, ta ga muči, ta mu ne gre v glavo! —

Pripovedoval mi je dalmatinski častnik: »Bilo je za četrte laške ofenzive. Naša artiljerija je stala na višinah blizu Plavi in bruhala sovražniku smrt. In naše rojne vrste v strelskih jarkih pred nami so hoteli sovražni šrapneli in granate naravnost zasuti. In Italijani prav blizu. — Postalo mi je črno pred očmi — za hip se je zadelo, da se maja naš trdni zid proti Lahom, da se ruši, pada — Toda le za hip — — — Kakor iz tal so vzrastli pred nami Dalmatinci — zdeli so se mi kot orjaki — in na drugi strani strašni Deutschmajstri. — Ozračje je bilo napojeno s klici — hurra, hura, hura — In v solncu so za-bliškali bajoneti. — In topovi na obeh

LISTEK.

Pismo iz Trsta.

Trst, 3. aprila 1916.

I.

Kdor ni videl Trsta, ne ve, kako tu solnce zahaja. Primorsko srce ga objema kot vsakdanji prizor hladno in brez občutkov. Človek pa, ki pozna le gorsko pomlad, pač nima pojma o sladkih besedah, s katrimi objema človeka zadnjih sto žarkov solnca, ki se potaplja za vijoličnimi valovi drhtečega morja. Življenje ob Jadranu je mnogolično. Vse hiti na morskoroavan, — na ono nerazorano njivo, ki nima razorov, ne meja. Ob zatonu vidiš v dalji v nebo štrleče stebre. Kaj je to? Tam kraj morja je gozdič, gosto nasajen gozdič! Pa potegne vetrič in ta dozdnevni gozdič se razprši, — se približuje očem bližje in bližje, dokler ne opaziš zmoto. To so bile stotere ribiške ladje, ki so se zibale v mirnem Jadranu. Morje se je zbudilo iz spanja in streslo je svojo zelenkasto grivo. Ob obrežju pa so se spenjali valovi kvišku kakor prosjak, ki dviga roke vbočajme. Šum za šumom udarcev valov te spominja, da živiš ob morju, ki je bilo, je in bo slo-

vansko, dokler živi naš rod in dokler bo odmevala naša beseda v tej dolini paradiza.

II.

Kakor je različno psihologično življenje prebivalcev ob morju, tako je tudi drugačno od političnega življenja živetarjev na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem itd. V Ljubljani je demokratizem vse drugače obleden kot v Primorju. V Ljubljani mora nositi pravi (meščanski) demokrat visok cilindar in sako; in mož ne sme odzdraviti s klobukom delavcu, ki je »gospoda« s plešo do tal in klobukom v roki globoko spoštljivo pozdravil. Tudi se v Ljubljani ne spodobi, da bi rokodelci ali delavci sedel poleg gospoda, ki ima slučajno — ali denar ali kredit — za imeniten frak. Vse to je v Ljubljani takorekoč »prepovedano«. Ob Primorju pa je to vse drugače. Tu stojimo na čisto drugačnem načelu, ki je sicer bolj ponižno, kot meščansko demokratično stališče na gorati Sloveniji. Pri nas je načelo: pošteti in dobri ljudje skupaj! Večina je proletarcev, ki so pošteti in se shajajo skupaj. In če je med njimi »slučajno« kaj »višjih«, je to dokaz, da ob morskem zraku ni razlike med stanov, temveč razlika med značaj! To podčrtujemo s posebnim povdarkom, ker so primorski Slovenci ravno na tej bazi hiteč dalje dosegli one uspehe, katerih žetev lahko zavida marsikdo iz slovenske metropole!

III.

Madame Thebè, znana pariška prorokinja je padla v fakirski senj in zbudila se je iz njega rekoč: »Oj Rusija, tvoj beli orel (Poljska) spi; ne draži ga, da se ne zbudi.« Beli orel se je zbudil. V Trstu pa se že zbudena zavest ne vrže na zmaja kamore, ki je razprostrl svojih sedem glav na magistrat, mestno aprovizacijo, bolniško blagajno itd. Slovenski voditelji, ki bi morali biti zastavonoše v tem boju, so pod orožjem, — nekateri pa se boje kamore, ker je premočna nad slabostjo dobre volje naših ljudi. Oglasil se bo »gospod poslanec« z »ne«. A njegovi volilci mu bodo povedali doma, da je treba vzeti puško iz koruze in z njo iztrebiti vse ono, kar je vsejala kamora.

Skice izza Soče.

Goriško, v marcu 1916.

Dalmatinci.

Junaštvo Dalmatincev ob Soči je prišlo že v pravljichen čar. S strahom in trepetom izgovarja v strelnem jarku praznovni Italijan ime Dalmatincev v temnih črnih nočeh. Križa se in pritiska svoj talisman na srce — Bog ve, pridejo — neslišno — kot vihar — ne zadrži jih nobena žična ovira — odpove ti puška, ročna gra-

naravi svojo pomladansko lepoto, ter jo buditi k novemu življenju, a narava se tu le malo zmenja za pomladansko toploto, manjka ji namreč delavnih moči. Kje je vendar ljudstvo? Kje so dekleta ki bi zopet zasadile svoje zapuščene vrtove s cveticami kakor prejšnja leta? Ni jih tu! Njihove hiše, cerkev, šolo, gostilno, mlekarstvo z eno beedo vse so jim porušile laške granate do tal.

Dan je krasen in topel. Da pa ne dobijo Italijani preveč vroče krvi jim pričnemo posiljati tostranske pozdrave, a oni nam odzdravljajo. Topovi gmijo čeli popoldan in še na noč. Zaman mečejo Italijani ročne granate in mine na našo pehoto, zaman razsvetlujejo naskakovalce z raketami in žarometi. Kajti svet katerega so nameravali zasesti je iztrgan iz rok sovražnika povrhu pa je ostalo še 145 Italijanov in 2 strojnici v naših rokah.

Čakali smo nestrpno Čadornevega poročila. Res tudi sedaj se je pohvalil o svoji zmagi na pobočju Rombona. Mi pa, ki vemo kako visoko (na sence) je Čador na udarjen imamo njegova poročila le za smeh in kratek čas.

H koncu pa pošiljamo Vam kakor tudi vsem prijateljem in čitateljem Vašega cenjenega lista, tople soške pozdrave in krepki Na zdar!

J. U.

Novice iz begunskega taborišča v Brucku.

Bruck ob Litvi 5. aprila 1916.

Novi predstojnik.

Mesec dni je preteklo, odkar je prišel sem novi predstojnik g. komisar Zupančič. Njegov prihod je prinesel novo življenje v taborišče. Njegova krepka roka se pozna povsod. Vedno bolj in bolj prihaja taborišče. Njegovo delovanje presega vsako naše pričakovanje. Pričakovali smo veliko od njega, to odkrito rečemo, pa dočakali več nego smo upali. Snaga in red povsod. Cerkev se bliža svojemu koncu. V nedeljo 2. aprila smo postavili nov križev pot. Blagoslovil ga je pater Andrej, frančiškan z Dunaja. Počastil je slovesnost sam okrajni glavar iz Brucka. Deželni poslanec g. Ivan Rojec je imel sveto mašo in govor. Slovesnost je trpela nad dve uri. Gospod Zupančič se je osebno potrudil, da se je novi križev pot postavil tako hitro.

Prva poroka v taborišču.

Poročila sta se: vojak Jožef Breščak iz Deskel pri Kanalu, in Marija Valentinčič tudi od tam. Ženin je prišel iz soške fronte. Počastili so s svojo navzočnostjo ženinove g. uradniki iz taborišča. Tudi primerno kosilo je priskrbelo predstojništvo. To je bila prva poroka. Bilo je to prvo soboto v postu, zato so se opustile druge veselice.

Nova cerkev.

Ko smo prišli sem meseca oktobra 1915 iz Gmünda, mo našli tu židovsko sinagogo. Bili so namreč tu pred nami židje iz Galicije. Dva dni pred našim prihodom so odšli. Prva skrb jim je bila nova cerkev. Sinagoga se je tako preuredila, da je sadej lična, katoliška cerkev. Slovesno blagoslovljenje cerkve je namenjeno za 16. aprila. Novi g. predstojnik ima zaslužno, da se je delo pri cerkvi pospešilo. Vse je leseno, zidovje, oltar, prižnica, spovednice, le zvonova sta iz kovine. Zvonova je blagoslovil g. dekan iz Brucka na ime Jožef in Alojzij.

Novi begunci iz Avč.

Iz Avč pri Kanalu so došli novi begunci 84 po številu. Doma na fronti so

mnoho trpeli, sedaj so tu. Če drugega dobrega ne bodo imeli, bodo imeli vsaj mir pred sovražniki. Taborišče je napolnjeno. Ni več prostora za nove begunce, dokler se ne dozidajo nove barake. Nova poslopja za bolnišnico so skoraj dokončana.

Pomlad na Nižje Avstrijskem.

Kakor je bila jesen in zima žalostna, ravno tako je lepa in vesela pomlad. Jasno nebo, čist zrak, gorko solnce vlada tu že cel mesec marec in pa tudi april. Zato smo pa že 15. marca videli prvo cvetje, lastavice so se prikazale koncem marca. Sedaj je vse v lepem cvetju in zelenju. Kmetje obdelujejo pridno svoje neizmerno dolge in prostorenje njive. Ni čuda, da naši begunci hrepene po domu in po svojih kmetijah, kjer so iz otročjih let živeli, ter obdelovali svoja polja in delili žalost in veselje, rekel bi, z domačo zemljo. Kedaj jo bomo zopet videli? Kedaj se oddahnili na domači grudi?

Naše družine v Italiji.

Jožef Simčič je pisal svojim ljudem preko Amerike: Ciminna, 19. januarja 1916. Dragi mama in sestra! Naznanim Vam, da smo vsi tukaj nahajajoči se hvala Bogu zdravi in enako želimo Vam vsem. Na 16. januarja sem dobil od Vas sedem dopisnic, vse naenkrat, katere so prišle v Palermo; dobil jih je v roke Josip Vuga iz Kozane, potem jih je meni poslal. Z velikim veseljem sem jih sprejel, da Vam ne morem popisati, samo da sem slišal še enkrat glas od Vas vseh. Pisati Vam ne morem več, ker ne gre pošta; kar sem od tukaj pisal, je nazaj prišlo. Ako boste Vi meni kaj pisali, pišite mi po »Rdečem križu« na dopisnice za odgovor, da Vam lahko odpišem. Vi ne veste, kakšno veselje je tukaj, ako le slišimo od Avstrije. Kakor sem Vam že pisal, sem šel od doma 26. maja 1915; bil sem večkrat v veliki nevarnosti, pa vendar sem, hvala Bogu, zdrav ostal. Od hiše nisem nič vzel drugega, kakor malo živeža. Bil sem v Verdenjanu do 9. avgusta, pa nisem nič smel iti domov. V tem času sem videl dosti žalostnih prizorov, katerih niti popisati ne morem. — Istega dne, ko sem jaz šel iz Gonjača, pol ure pozneje so bili odpeljani vsi moški, katere so našli še doma, ter so jih peljali zvezane v Dolenje in tam so jih sodili, kakor mi je pravil eden izmed njih s Kojsekega. Postavili so jih v vrsto in nekatere so obsodili v smrt, med temi je bil tudi Karol Peršolja (Biršov) Jožef Simčič (Klinčev) in več drugih. Rekli so tem na smrt obsojenim, da naj si skopljajo jame sami, da jih, ko bodo ustreljeni, noter vržejo. Ko je Karol Peršolja to slišal, je vzel v roke rožni venec ter pokleknil in začel moliti, da se pripravi na smrt. Mora si vsak misliti, v kakšnem strahu so bili; nekateri so se jim pa smejali. Potem, čez nekaj časa, so bili vsi oproščeni ter so jih gnali v Cremono. Bilo jih je tam okoli 700 vseh, med njimi pa tudi ujeti avstrijski vojaki.

Čez nekaj časa so vse razdelili po Italiji. Andrej Simčič in Karol Peršolja sta skupaj; slišal sem, da sta tukaj blizu nas v Siciliji. Duhovnika iz Biljane in Kozane sta bila v Dolenjah prve čase; tam je bilo 5000 do 7000 beguncev iz vseh Brd in gor. Bila je velikanska stiska, dali so jim prav malo jesti, vsi so po tleh ležali, otroci, žene, moški, duhovni, ubogi in bogati, vsi so bili tam enaki. Kdor je tam bil, si bo dobro zapomnil, dokler bo živ. Mi smo pa še srečni, do zdaj ni bilo še bolezni in tudi lakote ne. Bil sem v Menzano dva meseca, od tam nas je šlo proč 350, ki smo vsi prišli v Palermo, od tam so nas delili po va-

seh. Vrhovci so bili mesec dni v Vidmu, v 14 dnevih jih je umrlo 50. V Smartnu so še vsi doma, ali v velikih nevarnostih, veliko jih je umrlo, veliko pa je ranjenih od granat. Jaz, Katarina Simčič, njena hči Frančiška, stric Jožef Simčič s svojo družino in Solič smo vedno skupaj. Tukaj dobimo vsaka glava po eno liro; kakor je zdaj drago, še lahko shajamo; zanaprej pa ne vemo, kako bo šlo. Tukaj nas je 100 Slovencev, tukajšnji ljudje so prav dobri, le v temi so še; v tej vasi, kjer smo mi, je čez 6000 prebivalcev. — V Gonjačih ni nobene hiše več pokonci; prvo so pobrali taljanski vojaki vse deske, sploh vse leseno za zgradbo zakopov. Ostalo je vse porušeno od granat, drevje in trte vse posekane; razvaline so take, da ni mogoče popisati. Meni še precej dobro gre, le to me najbolj boli, ker ne vem za nobenega od družine; zato so mi dnevi kakor leta, noči kakor večnost. Bog zna, kdaj bo tega konec! Vas vse lepo pozdravljam, mam, brate in sestre, vsaka in vse znanice in sorodnike. Upam na skorajšnje svidenje v naši mili domovini! Jožef Simčič, profughi Ciminna, Prov. Palermo, Italija.

Marija Šturm iz Dreznice, sedaj bivajoča v Badia di Cava dei Tirreni, Salerno, Italija, piše svoji sestrici Angeli Krejčič, Via Vetturini št. 9, v Gorici, med drugim: Dragi sestričina! Neštetokrat sem Ti že pisala; a vse zaman, od nikoder nobenega odgovora. Lepo Te prosim, ako dobiš to moje pismo, odpiši mi. Iz Breginje smo šli 13. decembra 1915. Vozili smo se od ponedeljka do sobote ter v soboto o polnoči dospeli v Badia di Cava po jako neprijetni vožnji. Do Neaplja imamo še tri ure z vlakom. Nisem mislila, da pridemo srečno do cilja, a hvala Bogu, prišli smo, čeravno so nas križali, kolikor se je dalo. Ako bi Ti znala, kako se nam godi, bi nas objokovala. Živež dobimo kuhan dvakrat na dan, zabeljen je s soljo in s sv. križem, otrokom kupujemo mleko sami, liter po 40 centesimov, a pomisli, da italijanski liter je tričetrt našega litra. Ubogi otroci, ubogi mi! Vse je prešlo v nič. Ti še ne veš, kako ste Vi srečni! Tukaj smo žene in otroci, a vsi bi bili raje v naši fronti kakor pa tukaj. Vse smo izgubili, kar nam je bilo ljubo in drago, nimamo drugega kakor pot, po kateri gremo. Ibi ne smemo nikamor, je prepovedano, ker napadajo naše ljudi; edino v cerkev smemo iti brez dovoljenja. Govorijo nam, da marca bodo napeli vse sile, da bo Gorica italijanska, in da gorje nam, če Trsta ne bodo mogli vzeti. Da, gorje nam! Prosim Te, piši mi, ako veš, kje se nahaja moj soprog Franc, kako se ima, ali je zdrav? Tako grenko je, ko nič ne vem zanj. Tereza je v Atenah v Grčiji; pisala je, da pride k nam, ako ji bo mogoče. Tvoja mama je v Kobaridu. K sklepu Te najsrčneje pozdravlja Tvoja nesrečna sestričina Marija Šturm. Enako pozdravlja Marija Sovdat.

Ignac Sokol iz Smasti, duhovnjak Libušnje pri Kobaridu, sedaj stanujoč v Orehku št. 7, p. Cerkno, je dobil po desetih mesecih iz Italije od svoje sestre prvo pismo, in sicer preko Amerike. — Pismo se glasi med drugim: Badia di Cava, 29. januarja 1916. Dragi brat! Najprvo Te iskreno pozdravljam in Ti naznanim, da sem Tvojo težko pričakovano dopisnico dobila. Ko sem prečitala, sem se zjokala od samega veselja. Pisal si mi v Loge dne 12. decembra 1915; jaz sem tisti dan vzela slovo od preč. g. vikarja Knavske; bila sem pri njih dva meseca. Bili so moj tolažnik in pomočnik; bila sem jako dobro preskrbljena. Bog jim plačaj! — Zame ni treba preveč skrbeti, mi gre še precej dobro, zdrava sem še zadosti. — Dragi Ignac!

Zelo sem hvaležna Francu Gabrščeku, da Ti je on naznanil, da je mama umrla. Jaz bi Ti ne mogla in se ne upala žaliti Tvojega rahločutnega srca. Drugega Ti ne rečem, kakor da moli zanjo! Ona je sladko in mirno v Gospodu zaspala, čeprav na tuji zemlji. — Zelo mi je bilo težko, ko so nas pregnali tako daleč od naše ljube domovine, namreč na konec Italije. Šest dni smo potovali, to je 16 ur od Rima. Kako se nam godi, ne bom pisala, preslabo ni, pa saj si moreš sam misliti, kako da je. — Vseh skupaj nas je 140; naš preč. g. kurat so tudi tukaj. Edino tolažbo imamo, da oni skrbijo za nas. Ker sem jaz sama kakor uboga sirota, zato so me pripisali Sokolovi družini. Bodi le brez skrbi zaradi mene. Če to pismo dobiš, če Ti bo mogoče odpisati, najbolje da pišeš tudi Ti Jožefu Volariču v Ameriko, ker skozi Švico je večkrat pot zaprt, in naj on meni pošlje. Gospod kurat Te prosijo, da piši Antonu Baretobnu iz Libušnje, da je njegova družina še v Berginu. Nadalje Te prosim, če moreš poizvedeti po »Belinovihi«; svak je tudi umrl. Vsi Te prosijo, da naznašiš, če veš kaj o naših vojakihi, ali so še živi in kje da so. Tukaj Ti pletem nogavice, ker vem, da si jih zelo potreben. Krave sem vse prodala, kozo pa še imam. Torej le brez skrbi zaradi mene! H koncu sprejmi iskren pozdrav od mene, Pepce, Sokolice, Mohoričevih, Belinovihih in vseh Smaščanov. Tvoja sestra Ana. — Temu pismu je bil priložen list s sledečo vsebino: »Dragi prijatelj! Pred vsem Te srčno pozdravljam in Te prosim, ako Ti je mogoče poizvedeti po našem Francu, ker že dolgo časa ne vemo zanj. Poprej je bil v Gorici. Kje je sedaj, ne vemo. Veliko dobroto nam narediš, ako Ti je mogoče to izvedeti. Ako ne veš Ti, piši Angeli Šincovi v Gorico; ko je bil v Gorici, je k njim zahajal.« Pisalec se je pozabil podpisati, zato ne vem, kdo bi bil tisti Franc. Morda je Franc Šturm iz Ladri. To bi znala pojasniti Angela Krejčič v Gorici, ulica Vetturini. Ali pa naj se dotični Franc sam javi meni, da to sporočim v Italijo. Ignac Sokol, Orehek št. 7, p. Cerkno, Goriško.

Važno pismo iz Švice.

Že od nekdaj obstoji tukaj »Mednarodna katoliška zveza v varstvo deklet«. Ustanovljena pred kakimi dvajsetimi leti za podpiranje ženskega spola je storila človeštvu brezštevno dobroto. Pri raznih priložnostih je zveza pričela z različnimi akcijami, da osreči revna dekleta. Odkar se je pa pričela vojska, se je pričela baviti ta Zveza z osrečitvijo naših vojakov in civilnih oseb, katere žive na sovražnih tleh. V ta namen se deli ta zveza v dva oddelka; prvi se bavi z vojaškimi stvarmi, drugi pa s civilnimi.

V vojaški oddelk spada vse to, kar se tiče vojakov. N. pr. ako kdo išče, kje se nahaja kak vojak, tedaj se ta oddelk obrne na različne oblasti, da more dobiti kako vest o tem vojaku. To se razume, da to ne gre tako hitro, posebno ako se nima že od poprej približnega opisa morebitnih vojnih dogodkov dotičnega vojaka. Zveza takoj, kakor hitro kaj izve, obvesti o tem vprašalca.

Toda zveza ne išče samo pogrešanih vojakov, ampak ima nalogo podpirati tudi materialno naše ujetnike. Tako more zasebnik potom Zveze pomagati na več načinov: z denarjem, obleko in hrano. Imel sem čast obiskati tudi to sekcijo zveze. Gospa Thurler, voditeljica te sekcije, mi je pokazala velik kup paketov, katere pošljejo ujetim vojakom. Ako nočemo ali pa ne smatramo pripravnih, poslati našim voja-

straneh so za hip onemeli. — In pred nami so se valile vrste naprej kot vse uničujoč orkan. Bil je prizor, ki ga ni mogoče opisati, treba ga je doživeti. In zopet hura, zopet naprej — Italijani pred njimi — klici na pomoč — zmeda, uničenje med onimi, ki so bili preje že pijani zmage. Italijani v begu in trupla mrtvih in ranjenih so jim kazala pot. Sovražnik je bil vržen nazaj z velikanskimi izgubami. — In naši junaki — — —?

Slovaki.

Mimo mene je šla pohodna stotnija. Mažarska povelja, ogrski grb na pasovih, mažarska trikolora — vedel sem — honved je. In šel sem naprej. A kar naenkrat mi zadene na uho tako domači glasovi, tako domače pesmi. Morda se motim — poslušam — ne, čisto domači glasovi — slovaška pesem... Kako to, pela jo je cela stotnija, saj je vendar to honved, in med pemijo glasni takt egy — kete, egy — kete eden, dva, eden — dva! — Fantje čisto mladi so še bili, starejših ni bilo med njimi — mladi fantje tam od Tatre, od visoke Tatre. Akordi pesmi so mi udarjali na uho — »o lesu, hoji zele — zelenem« — »bojuvamo — za uhersko krainu« — In tam prav različno ljubka pesem:

Pri Presburgu, pri Dunaji,
tam je skala visoka.
Pod nyon stoji moja mila
bjela šatek vysiva.

Dobre ti je moja mila
bjela šatek vyšivat,
a je smutne zarmouceny
musim byt vojak — — —

Od tedaj prihajam večkrat z njimi skupaj. Res dobro ljudstvo, dobra srca. Po jeziku in čustvovanju izmed severnih Slovanov najbolj podobno Slovencem. In kako globoko verni so ti ljudje. Globoko zarisanost trpljenje naroda jim je ohranilo neprecenljiv zaklad v njihovih mehkih srcih — vero.

Govoriš z njimi Slovenec s »Slovencem«. In vendar ene stvari ne moreš pojmovati, kako je mogoče, da je narodna zavest še tako nejasna. Vprašaj Slovačka, kake narodnosti je, in povečini ti odgovoré: Mažar a Slovenec. In to ne samo pri navadnih vojakihi, ampak celo pri inteligenci. Nekega enoletnega prostovoljca, ki je absolvirajl gimnazijo in je bil Slovak, sem vprašal, kake narodnosti je. Isti stereotipen odgovor kot pri navadnem vojaku: Slovak a Mažar, Mažar a Slovak.

In vendar, kako globoko v srcu mi je ostal ta tihi, udani, trpeči pogled, te njihove mehke, velike, sanjave oči, bratje od Tatre, od visoke Tatre — — —

Resnična zgodba.

Pri kozarcu vina smo sedeli. To se pravi, mi smo sedeli pri kozarcu vina, viskovzrastel rezervni častnik. Mažar vo-

rodu, doma iz Sedmograškega, prideljen nekemu bosanskemu polku, je bil abstinent in je sedel pri kozarcu kisle vode. Polk je prišel ravno iz ognja na odpočitek. Bili smo skupaj necivilisti in civilisti, zastopniki vseh narodnosti in debatirali smo o vsem mogočem.

In tedaj smo trčili z vinom in vodo in simpatični mažarski rezervni častnik je prekinil debato in nam je pripovedoval sledečo kratko zgodbo: »Početkom vojne z Italijo sem bil vpoklican z dopusta in prideljen k bosanskemu oddelku, ki se je nahajal že v pozicijah ob Soči pri Plaveh. Noč je bila temna, črna in viharina, ko sem se bližal postojankam, sam s svojim slugom. Niti stopnje nisem videl pred seboj, toda vedel sem, da pri prvi reki, pri Soči, so naše pozicije. In tedaj sem prišel do reke, ob kateri so bile naše postojanke in o kateri sem sklepal, da je Isonzo, ime-na Soča še takrat nisem poznal. In to bi bilo kmalu fatalno. Naletim na bosanskega četovodjo in ga vprašam, če je ta reka Isonzo... »Ne«, odgovori Basanec, »moli gospodine lajnant, ta reka nije Isonzo, to Soča.« No, sem si mislil, to imaš, to je le Soča, menda kak pritok one Isonzo, kljub temu, da se mi je zdela precej velika. Človek se lahko moti. Treba bo še to prekorajiti. Tedaj sem vprašal četovodjo po »čuprij«. A on se je nasmehnil, češ da je pred dnevi Italijan zopet zgradil »čuprij«, pa jo je naša artiljerija pogodila!

in razbila. Razumel sem koj položaj in od takrat, gospodje, imenujem Sočo le kot Sočo.« — In takrat smo trčili z vinom in vodo in pili na zdravje abstinenci!

Vsi narodi — —

Vsi narodi so zastopani na fronti ob Soči, najrazličnejše šege, najrazličnejše navade. Kolikerkoli izmed njih niso niti sanjali prej kdaj, da bivajo tu pri nas Slovenci in kaj so to pravzaprav Slovenci. Sedaj vedo, sedaj jih poznajo. In mnogi, ki so preje slišali o njih, mislijo sedaj čisto drugače o njih, kot so preje mislili. In kolikerkoli, ko se vali pod oknom nepregledna množica bojevnikov za veliko svobodo Avstrijo, ko se oglašajo skozi noč čarobni glas klarineta, flavte, harmonike, gosli in najrazličnejših pastirskih piščalk in drugih najraznovrstnejših godal, katerih ni oko preje še videlo, ne uho slišalo, ko se oglašajo v vseh jezikih pesem skozi dan, skozi noč, tedaj vstaja v srcu ponovno misel, vse to ljudstvo gre v boj za dom, za cesarja, za Avstrijo. In vendar so pravili preje, kako na slabem podstavku stoji avstrijska monarhija — — Ni šibka, ampak nasprotno, Avstrija narodov je močna, silno močna. In ali ne vsebuje v sebi resnice oni stavek, da če bi Avstrije ne bilo, bi morali zopet zgraditi, vnovič vstvariti habsburško monarhijo, novo, veliko, narodom pravično Avstrijo, Avstrijo narodov.

—lov—

kom v tujini hranljivih stvari, potem moremo v denarju ali pa v blagu poslati na Zvezo, katera potem odpošlje denar določenemu ujetniku. Zdi se mi, da je to, kar je Zveza ustanovila, vredno vse podpore in priporočila. Ako se ji pošlje n. pr. deset ali sedem, šest ali pet frankov, potem odpošlje ta Zveza zavitek s hrano ali kakimi drugimi stvarmi, katerih vrednost odgovarja doposlani vsoti. Ako pošlje kdo tej Zvezi 10 frankov v denarju za ujetega vojaka, potem odpošlje Zveza vojaku zavitek s sledečo vsebino: 1 srajco, par nogavic, hlače ali spodnje hlače, 2 robca, nekoliko tobaka, kilo kruha, čokolade, salame, milo in brisačo. To se razume, da za manj kot 10 frankov pošlje tudi manj stvari. Gotovo je, da je vsak zadovoljen, odpošiljatelj kakor tudi prejemnik. Kdor želi poslati denar v svrhu odpošiljatve zavitka, je dovolj da pošlje denar in označi, komu naj se pošlje, pod naslovom: »Office International d'Expédition de vivres et vêtements aux prisonniers de guerre, Fribourg (Švica).«

Razen vojaške sekcije je Zveza ustanovila tudi takimenovano civilno sekcijo, katera ima nalogo, da se vsa pisma ali pa denar, ki je namenjen našim sorodnikom ali znancom v sovražni deželi, odpošlje potom Zveze. Pri tem se mora pomniti, da vsak, kdor pošlje pismo, mora pridejati internacionalni kupon za poštne stroške, katere bi morala drugače povrniti Zveza državi pošti namesto nas. V zadnji številki društvenega časopisa »Bulletin Mensuel« (št. 11 in 12 l. 1915.) poroča agilni g. Tercier, da je bilo potom te Zveze odposlanih med hrvaško-slovenskimi, avstrijskimi in laškimi prebivalci nad 9000 pisem in to od začetka avgusta. Imel sem priložnost biti navzoč pri tem delu in sam voditi del tega posla s pomočjo svojih zancev. Količino pisem je odšlo na Hrvaško, v Dalmacijo iz Italije ali pa nasprotno. Vseh oseb, katere tukaj bera pisma, ali pa jih frankirajo, je 15. Vse evropske narodnosti so tukaj zastopane ter se more pisati v vseh jezikih. Našim rojakom v hrvaških in slovenskih deželah priporočamo, da naj pišejo v materinem jeziku.

To je torej najnujnejše in najvažnejše. Vroče želim, da bi to stvar priobčili tudi v drugih listih, da na ta način ljudje izvedo, kako se more pomagati svojem v teh časih. Ako želi kdo izvedeti kaj bolj podrobne, naj se obrne na naslov: »Internationaler Verband der kath. Mädchenschutzevereine, Sekretariat, — St. Peterstraße 16, Freiburg (Schweiz).« Zveza mu bo takoj v podrobnosti odgovorila v kateremkoli jeziku. Z naše strani želimo, da se vsak poslužuje katol. Zveze; kajti prepričan sem, da bo s tem obrisana mnogim rojakom v domovini in tujini marsikaka solza.

Bratski pozdrav Vam vdani o. Anton Lovre Gančević, franciskan.

P. S. To velja tudi za naše vojake, kateri so bili ujeti v Srbiji. Večina njih se nahaja na Sardiniji, ter je občevanje z njimi precej olajšano.

Z besarabske strani.

Kako človek hrepeni po vse oživljajočem solncu — mili pomladi! Kako dobrodejna je — a vendar koliko gorja obljublja. Komaj so prvi solnični žarki izbrisali sledi neprijazne zime — že povsod žilavo pripravljanje.

Že itak umetno izdelane postojanke se vedno izpopolnujejo — a glave ne smeš več pokazati iz strelskih lin. Krvavi so izidi nesmotrene strategije Rusov. Prezgodnji grobovi mladih bitij se vedno bolj in bolj množe; cela besarabska ravan izgleda kot eno samo grobišče.

Na prvi pogled se opazi, da so Rusi v marsikateri izpopolnili svoje nedostatke — tudi njihovo nastopanje jasno izpričuje, da jim ne manjka poguma ter celo lokave predrznosti — pa to je prekasno!

Naši so si tako svesti zmage, da tik za fronto napravljajo komfortne naprave. Železnica mirno vozi do zadnje vasi, razen tega pa je cela ravan preprežena še s poljsko ter žično železnico. Če pa stopiš v popolnoma od vojne nedotaknjene Črnovice, sploh ne znaš, da 10 km od tu razsaja vojni ples. Cela velikomestna zmešnjava — brez vsakih krušnih kart. Luskurijozni železni mostovi čez Prut so že izročeni prometu.

Vreme imamo krasno, zato letalci neprenehoma plovejo v čistih zračnih višavah.

Goriško pismo.

Gorica, 2. aprila 1916.

Po dolgih tednih deževja smo vendarle enkrat dočakali stalnejše lepe vreme. Božje solnce lije svoje blagodejne žarke ravno tako kakor v časih lepega miru, zelenje in cvetje sili vidno izpod napetih popkov, v naravi kipi življenje na dan, pomlad se poraja povsod — žal, da je pomlad v vojni, življenje sredi kraljestva smrti in uničevanja. Najhujši kontrast, ki si ga človek more misliti.

Kakor da prijatelj in sovražnik rada živata v miru te lepe dneve, vlada na go-

riški fronti zadnje dni večinoma mir. Tako je tiho te dni, da bi človek najraje pozabil, kje in v kakem kraju smo, ter šel uživati pomladni vzduh in prosti zrak kam ven iz tega mrtvega mesta, v Solkan, v Standerž ali tja proti solnčnim Brdom...

Navsezadnje je že človek vendar le zadovoljen, da še biva tu pod našim lepim gorkim goriškim solncem! Naj je tudi vojska tu, doma je le doma, in končno je tu jina vedno le tujina, za tujca mrzla, odurna!

Jezilo me je, ko sem te dni čital v slovenskem časopisu, da »vpricho vedne nevarnosti in žrtve bi bilo najumestnejše izprazniti Gorico«. Rad bi vedel, kdo izmed nas Goricanov bi sedaj hotel to podpisati! In vendar pač mi poznamo te nevarnosti, morda celo včasih malo trepetamo pred njimi, pa vkljub temu smo rajši tu doma nego na tujem. Naši begunci, ki so okusili bridkosti begunskega življenja, so večkrat pisali, kako si žele domov. Kdor bi moral praznih rok od doma, ostane vedno rajši na rodni grudi. Res so marsikako žrtve že zahtevale granate, pa ravnotako je mnogo naših ljudi uničilo tudi begunsko življenje! In potem bi človek sedaj po tolikih mesecih, ko je najhujše že prestano, moral kot izgnanec od doma, sedaj, ko lahko brez skrbi spimo, da sovražnik nikdar ne bo mogel do naše Gorice, in ko smemo biti prepričani, da se bliža dan, ko sovražni topovi ne bodo mogli več rušiti naših domov!

Naši ljudje žele vztrajati do konca doma. Sovražne invazije nas je božja previdnost vsled hrabrosti naše junaške armade obvarovala, zato gotovo tudi evakuacija ne bo nikdar potrebna. Upajmo ne samo, da Gorica ne bo izpraznjena, temveč da bo kmalu spet napolnjena, oživljena in obnovljena.

Iz Gorice, 4. aprila. Zadnje dni nas je pustil sovražnik bolj v miru in ni streljal v mesto. Danes dopoldne je pa zopet začel. Ena granata je priletela v Gledališko ulico naproti pošti, razbila streho in udrla v hišo. K sreči pa ni bilo človeških žrtev. Dosti granat je padlo tudi okrog semenišča, in ženske bolnišnice. — Tu imamo dovolj prilike opazovati zračne boje med našimi in italijanskimi letalci; strojnice pokajo kakor za stavo. — Mestni vodovod, ki so ga na več mestih pokvarile granate, bo kmalu zopet v redu. — Mestni uradniki dobe sedaj posebne legitimacije. — Kdor bi rad prišel v Gorico po svoje pohištvo ali drugo blago, naj si ne pozabi za to preskrbeti potrebne legitimacije, da ne bo imel sitnosti in ovir. Legitimacijo dobi na goriškem županstvu, potrdi jo pa etapno poveljstvo. Marsikdo najde svoje stanovanje vse premetano, razbito in oplenjeno boljših stvari. Krivcem se navadno ne pride na sled. — Meso se je podražilo in stane 1 kg 5 K 60 vin.; mleko je po 80 vin. liter. — Vozniki računajo iz Volče drage v Gorico po 2 kroni za 100 kg; to je cena za zaboje in sode, za drugo blago je cena višja. — Vreme imamo krasno in ljudje hite z delom na polju, ki je radi dežja zaostalo.

Gospodarji zračnih višav.

Istočasno s Zeppelinovimi obiski na Angleškem se poroča o uničujočem avstrijskem zračnem napadu na Jakin. Kar se tiče prvega, se je že pred dalj časom naglasilo, da Zeppelinska vojna proti Angliji ne bo ostala zgolj epizoda, marveč da bo slavilo novo orožje temeljem nemške organizacije in metodike kot enakovredno orožje s podmorskimi čolni — zmagovalno je čisto nove, dosledno izvajane vojne. Na Nemškem so smatrali vse, kar se je do sedaj zgodilo v tem oziru, zgolj za začetek. In kar danes doživljamo, potrjuje to mnenje. Saj je prinesla noč od 5. na 6. april že peti zaporedni nočni ofenzivni sunek nemškega zračnega brodogoja na angleško obalo. Topot so se bombardirale utrdbene naprave pri Great Yarmouth, dočim so padali predidode noči ali dni pogubo noseči izstrelki na srce Londona in krog Londona ležeče tovarniške zgradbe ter na množestvilna mesta na vzhodni obali. In kljub svarilom, ki so jih bili deležni Angleži v petdnevni ofenzivi, so se vrnili nemški zrakoplovi nepoškodovani na svoje postaje, sovražno obstreljevanje je ostalo brezuspešno.

Zeppelinska vojna v zvezi z blokado podmorskih čolnov je danes tisto, kar izolirani otoški državi dokazuje, da so zanjo minuli časi, ko je mogla z visokega vidika z računarsko hladnostjo gledati na potoke krvi, ki so se razlivali na evropski celini po njeni volji in jih potom svoje trgovine in industrije kovati v angleško zlato. Angleško prebivalstvo je že močno prizadeto radi silnega podražanja prevoznin, ki je v prvi vrsti posledica boja podmorskih čolnov, in radi neomejenega zviševanja ladijskih zavarovalnin, ki izvira iz istega vzroka, dalje radi pomanjkanja moštva, ki naj bi stavilo na kocko svoje življenje in končno radi pomanjkanja ladij v angleškem pomorskem gospodarstvu. Vse to jako slabo vpliva na razpoloženje v tr-

govskih krogih pa tudi ostalem prebivalstvu na Angleškem. Ogroženje City, močnih naprav krog Londona in cele vzhodne in jugovzhodne obale Anglije po že cel teden trajajoči nemški zračni ofenzivi mora pa naravnost neznosno trapati angleško domišljavost in cholest, ki se je doslej vedno čutila varno pred vsako sovražno invazijo. K vsemu temu se bo pridružilo še pomanjkanje delavstva v municijskih tovarnah na angleški vzhodni obali, ki bo naraščalo od dne do dne, kakor bo naraščala Zeppelinska nevarnost. Seveda se danes na Angleškem še vse stori, da se utaji resnost napadov in njih vtis. Če pa že angleška zasebna poročila govorijo o 59 ubitih in 166 ranjenih samo ob četrtm Zeppelinskem napadu in o neizmerni škodi na zasebnih hišah, potem smemo biti temeljem nemških admiralitetnih poročil prepričani, da gre za tako usodne dogodke, kakršnih stara Angleška še ni videla.

Gotovo je s stališča človečnosti obžalovati, da je ob Zeppelinski vihrji, ki je naperjena proti vojaškim poslopjem, tovarnam, ladjedelnicam, skladiščem, pristaniškim zgradbam in utrdbam, uničenih tudi veliko življenj civilnega prebivalstva. Toda to so ravno posledice vojne, ki jo je sprožila Anglija misleč, da bo vojno gorje zadevalo le druge, da se bodo rušila in podirala le tuja cvetoča mesta, da bodo le drugi narodi doprinali hekatombe človeških žrtev. Pri tem brezobzirnem zračnem boju pa treba pomisliti tudi na to, da je le opravičen odgovor na angleško nakano, da izstrada celokupno nemško in avstrijsko prebivalstvo — ne izvzemši otrok, žen in starcev. Nemčija je z Anglijo v boju na življenje in smrt in v tem boju ne more pretenkočutno izbirati obrambnih sredstev, marveč se mora brezobzirno poslužiti tistih, ki so za sovražnika najbolj občutna. In to so ravno podmorski čolni in Zeppelini. Brez teh bi Angleži ne okusili veliko vojne grenkosti in bi lahko mirno in brezbrizno gledali narode na evropski celini, dokler bi takorekoč drug drugega ne iztrebili.

Toda zračna vojna sredstva, ki so poglavitne važnosti v boju proti Angliji, so pa tudi na vseh ostalih bojiščih velikega pomena. In sicer ne samo z ozirom na poizvedovalne naloge, ki so tako važen del vseh vojnihih podjetij, marveč tudi glede napadalne sile. Dokaz za to so večletni naših letalcev v Italiji pa v Valoni in Solunu. Kar so izvedli naši letalci n. pr. pri Valoni, je vredno, da bi se opevalo v junaških pesmih. Deset letal je bombardiralo kolodvor, ladjedelnico in mestni del, kjer stoji vojašnica, in to v najhujšem ognju treh obrambnih baterij in ob protinapadu sovražnih letal. Le-ta so bila z ognjem iz strojnih pušk z lahkoto odbita, toda eno naše letalo je zadel šrapnel in spustiti se je moralo pred lukno na morje. Toda tovariši so prihiteli na pomoč: drugo letalo je pristalo poleg poškodovanega in sprejelo nase oba letalca. Morje pa je bilo silno viharo in letalo ni moglo vzleteti. Tedaj se spustila na morje dve nadaljni avstrijski letali, da rešita letalce. Načrt so jim hoteli prečrtati sovražniki: približala se je sovražna torpedovka in dve drugi ladji, pa naši junaki so jih zapodili v beg z bombami in strojnimi puškami, medtem popolnoma uničili obe naši ponesrečeni letali in se z rešenimi štirimi letalci dvignili v zrak ter srečno vrnili na svoje mesto. Sovražnikom ni ostalo drugega nego razvaline dveh naših letal izmed desetih. Kdo je še tak, kakor naši letalci?!

Znano je, da leži na produ v Temzi sestreljen nemški Zeppelin. Pa kaj je to: en zrakoplov izmed tolikih in ob petih zaporednih napadih! Nemčija je danes tako preskrbljena z zrakoplovi, da izgube enega niti ne čuti.

Zračni boj se bo nadaljeval na Angleškem in tu doli pri nas in na Balkanu. Zavest imamo, da ostanemo zmagovalci mi — slej ko prej in Anglija bo v onemoglem besu ujedla sama sebe kakor škorpion. Vse njeno gospodstvo na morju ji ne more pomagati in ji ne bo pomoglo do tistega cilja, ki si ga je postavila v tej vojni.

Hindenburgova 50 letnica.

CESAR VILJEM OB HINDENBURGOVI PETDESETLETNICI VOJAŠKEGA SLUŽBOVANJA.

Berlin, 8. aprila. (Kor. ur.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana 7. t. mes.: Cesar Viljem je brzojavil generalfeldmaršalu pl. Hindenburgu:

Ljubi moj feldmaršal!

Pred sovražnikom praznujete danes dan, ko ste bili pred 50. leti iz kadetnega zbora uvršeni v 3. gardni polk. Zadovoljno in ponosno se lahko ozirate na svojo službeno dobo. V mladosti zbrane vojne izkušnje ste znali poglobiti v dolgem zvestem mirovnem delu in izkoristiti uspešno v šolanju vodstva in čet. Posebno se spominjam ob tej priliki na Vaše večletno delovanje na čelu IV. armadnega zbora. Duh, ki ste ga gojili, se je krasno izkazal tudi v sedanjih vojski. Vam samim je bilo odloče-

no, da ste upravičili z uspehom, in mu ni enakega, najtežje in najvišje naloge, ki se stavijo vojskovodju na bojišču. Pregnali ste s silovitimi udarci iz obmejnih pokrajin po številu zelo premočnega sovražnika, preprečili ste s spretnimi operacijami daljne vpade, potisnili ste z zmagovitim prodorjem svoje postojanke daleč v sovražno deželo in jih držali proti najmočnejšim navalom. Ta dejanja spadajo v zgodovino. Vem, da govorim v imenu armade in skupne domovine, če Vam na današnji dan najtoplejše zagotovim, da nikdar ne ugasne hvaležnost in priznanje za vse, kar ste storili. Kot zunanji znak Vam podelim svojo v olju slikano podobno, ki se Vam danes dopošlje.

Podpisal Viljem I.

Na morju.

Nevarnost vožnje čez Severno morje.

London, 8. aprila. (K. u.) Nizozemska vlada je obvestila belgijsko, da je prevoz čez Severno morje tako nevaren, da ne more prevzeti prevoza za vojsko nesposobnih angleških vojnihih ujetnikov, ki naj bi se zamenjali danes.

Novo angleško pomorsko pravo.

London, 5. aprila. (K. u.) Zbornični podtajnik Robert Cecil je izjavil o pomorski deklaraciji »Order of Council«:

Glavni predmet ordre tiči v izjavi, da se pojem nepretrgane vožnje ne raztegne samo na brezpogojno ampak tudi na pogojno konterbandno in blokado. V sedanjem stanju vojne je nebstveno razločevati med obema vrstama konterbande, ker pravzaprav vse blago, ki se pošilja v ozemlje naših sovražnikov, posredno ali neposredno služi sovražnikovi armadi in je tedaj enako podvrženo zaplembi, pa naj bo pogojna ali brezpogojna konterbanda. Vlada bo uradno razglasila popolno listo konterbandnega blaga, tako da bo nevtralen trgovec lahko spoznal, v kakšno vrsto blago spada. Edina razlika po novi ordri obstoji v tem, da se pogojno konterbandno sme le tedaj zapleniti in pri sodišču odvzeti, če je namenjena za sovražnikovo oboroženo silo ali sovražno vladno, dočim se brezpogojno konterbandno zapleni tudi tedaj, če je namenjena za del sovražnega ozemlja.

Izgube sovražnih trgovskih mornaric, odkar divja vojska.

Amsterdam. »Times« javljajo o izgubah trgovskih mornaric Anglije in njenih zaveznic, odkar traja vojska do 23. marca 1916. Potopljenih je 379 angleških parnikov z 1,320.000 tonami, 41 francoskih s 140.000, 27 ruskih s 142.000, 21 italijanskih s 70.000, 10 belgijskih s 30.000 tonami, 3 japonske parnike z 19.000 tonami. Jadric je potopljenih 31 angleških z 19.000 tonami, 12 francoskih z 18.000, 8 ruskih s 7.500, 6 laških s 3.370 tonami. Ribiških parnikov je potopljenih: 237 angleških, 7 francoskih in 2 belgijska. Nevtralne države so izgubile: parnikov: Norveška 59 s 96.000, Danska 18 s 33.000, Švedska 23 z 42.000, Nizozemska 22 s 74.000, Amerika 6 s 16.000, Grška 12 z 2.230, Španka 4 s 86, Perzija 1 s 758, Portugalska (prej nevtralna) 1 parnik s 623 tonami. Jadric so izgubili nevtralci: Norveška 22 z 20.000, Danska 10 s 16.000, Švedska 7 s 6000, Nizozemska 2 z 226, Rumunska 1 z 285, Amerika 1 s 176 tonami. Danska je izgubila 1 in Nizozemska 7 ribiških parnikov.

»Vesuvia« potopljena.

London, 8. aprila. (K. u.) »Lloyd«: Potopljen je 1391 tonski parnik »Vesuvia«. 15 rešencev so izkrcali, 6 oseb je utonilo.

Umrla je gospa Marija Humar iz Lekoča na Primorskem, stara 56 let. Bila je 23 let vdova ter je vzgojila 5 sinov, ki so vsi v vojni službi. N. v m. p.!

Američani na angleških ladjah.

Rotterdam, 6. aprila. Reuter poroča iz Washingtona: Državni urad javlja, da so se nahajali na torpediranem angleškem parniku »Berwindwale« 4 Američani.

Preiskava radi »Tubantije«.

Amsterdam, 6. aprila. Pri preiskavi radi »Tubantije« priče niso povedale nič posebnega. Izvedenec Canters je izjavil, da najdeni kosi bakra izvirajo iz zračne celice torpeda, toda nikakor ne more še trditi, da je bil nemški torpedo. Trdno je prepričan, da je »Tubantija« zadel kaki Schwarzkopf-torpedo.

Paroplovni svet bo svojo razsodbo izdal šele kasneje.

Nemški podmorski čolni na Grškem.

Bern, 6. aprila. (K. u.) »Temps« poroča, da so angleške križarke na grških otokih našle baze za nemške podmorske čolne. Grška vlada seveda ni mogla vedeti za to zlorabo grških otokov, pa zavezniki imajo strogo pravico raznesti to gadje gnezdo.

Poštni parnik »Princesse Juliana« razbit.

Vlissingen, 8. aprila. (K. u.) Poštni parnik »Princesse Juliana« Zeeland družbe, ki je zavezil 1. februarja na neko mi-no in so ga morali zapeljati na obrežje, kjer se je razbil med viharjem. Smatrajo ga za izgubljenega.

Parnik »Eomdyk« poškodovan.
London, 8. aprila. (K. u.) Nizozemski parnik »Eomdyk« so pripeljali poškodovanega v pristanišče. Moštvo je zdravo.

Parnik »Simla« potopljen.
London, 8. aprila. (K. u.) Potopljen je angleški parnik »Simla«. Utonilo je 11 mož azijske posadke. Ostale so rešili.

Torpedirana francoska jadrnica »Saint Houbert«.
London, 8. aprila. (K. u.) Torpedirana je francoska jadrnica »Saint Houbert«. Posadko je rešil danski parnik »Livonia«.

Laški parnik »Hespania« ponesrečil.
Lugano, 8. aprila. (K. u.) Listi poročajo: Na španskem obrežju se je razbil italijanski parnik »Hespania«. Posadko so rešili.

Lahi zopet nad Postojno. - Naši na Tirolskem zasedajo in rušijo laške postojanke.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 7. aprila. (Kor. ur.) Uradno se razglasa:

Sovražnik je streljal včeraj popoldne na primorski bojni črti živahno s topovi, na tolimsko mostišče tudi ponoči.

Severni del mesta Gorice so zopet obstreljevali s težkimi topovi.

Nad Postojno sta križarili dve italijanski letali; eno je metalo brez uspeha bombe.

Manjši boji so se vneli na več mestih tirolskega obmejnega ozemlja.

Nekemu sovražnemu oddelku se je posrečilo zadnje dni, da se je ustalil na nekem sedlu grebena Rauchkofel. Sedlo so izčistile danes ponoči naše čete od sovražnika, ujele so 122 Lahov, med njimi 2 častnika, in so zaplenile 2 strojnici.

Močne italijanske sile so napadle severno od doline Sugana naše postojanke pri St. Oswaldu. Sovražnika smo odbili in mu zadali velike izgube.

Ista usoda je zadela napadalne poizkuse sovražnika v odseku doline Dedro. Z minami smo porušili severno od prelaza Tonale danes ponoči novo zgrajene tarke Italijanov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemci o naših letalcih.
Frankobrod. »Frankfurt. Zeitung« slavi junaštvo naših letalcev na Jadranskem morju. Ob zadnjem napadu na Jakin so nastopili avstrijski letalci s tako drzno smelostjo, ki je skoraj neprekosljiva. Rešitev štirih tovaršev iz vode je čin, ki se lahko kaže nanj.

Zuppelli odstopil, ker ni hotel izvesti pariških dogovorov.

Curih. (K. u.) »Zürcher Post« izvaža: Zuppelli je odstopil, ker ni hotel prevzeti obveznosti sklenjenih po Salandri in Sonnino v Parizu.

Novi laški vojni minister, generalni poročnik Paolo Morone, je bil rojen leta 1854. v Torre Annunziata. Obiskaval je vojaške šole. V generalni štab je vstopil leta 1886. in je tam služil, dokler ni postal leta 1908. brigadni poveljnik, leta 1911. pa divizijski poveljnik. Leta 1915. je postal načelnik intendantne službe generalnega štaba in je zapovedoval v vojski enemu armadnemu zboru. S Caderonom sta prav dobra prijatelja in se bo gotovo kot vojni minister opiral bolj nanj, kot se je prejšnji vojni minister. Hvalijo njegov upravni talent, njegovo železno energijo in njegov trden značaj. Njegov sin, ki je tudi častnik, je bil pred kratkim močno ranjen.

Glavni ravnatelj laškega vojnega ministrstva obdolžen goljufije.

Lugano, 8. aprila. (Kor. ur.) »Idea Nazionale« poroča: Sodno postopanje so uvedli proti glavnemu ravnatelju vojnega ministrstva, Galeaziju, ker se je udeležil nepoštenih vojnih dobav.

Italijanske parlamentarne zadeve.

Laški ministrski svet je zboroval 5. t. m. zjutraj. Pečal se je predvsem z mednarodnim položajem. Sonnino je obširno poročal. Določili so vrsto parlamentarnih zadev. V prvi vrsti bodo razpravljali o proračunu zunanega ministrstva, ker Sonnino sam želi poročati o stališču Italije v evropski vojski. Ko rešijo proračun trgovskega ministrstva in poljedelskega ministrstva, se prične razprava o proračunu zunanega ministrstva in notranjega ministrstva. V torek zvečer so razdelili med poslance poročilo proračunskega odseka, ki pa ni posebno jasno.

Iz laškega senata.

Curih, 8. aprila. (K. u.) V italijanskem senatu se je spominjal predsednik Manfredi senatorja vojvoda Avarna. Slavil ga je kot diplomata in domoljuba. Zunanji minister Sonnino se je pridružil besedam Manfredija in je opozarjal na samozataje-

vanje in na trdno vstrajnost vojvoda Avarna v službi domovine. Senat je razpravljaj na to o proračunu pravosodnega ministrstva. Ministrski predsednik Salandra je izročil senatu pozdrav angleškega ministrskega predsednika Asquitha in poročal o sprejemu italijanskih ministrov v Parizu. Prosil je končno pooblastila, da sme izporečiti pozdrave senatu. Predsednik Manfredi je upošteval to željo in je izjavil, da senat goreče želi, naj dosežejo zavezniški skupno popolno zmago.

Zasuti laški vojaki pri jezeru Arnu. — 92 mrtvih — 20 ranjenih — 20 še zasutih.

Lugano. Med vojaki, ki jih je zasul plaz pri jezeru Arno, jih je dosedaj 92 mrtvih, 20 težko ranjenih, približno 20 jih še niso izkopal.

Srbi v Italiji.
Curih. Odkar je razglasilo srbsko poslaništvo v Rimu, naj se vsi v Italiji biva-joči Srbi med 18. in 45. letom starosti predstavijo na prebiranje italijanskim vojaškim komisijam, da jih uvrste v armado, so pričeli Srbi zapuščati Italijo. Srbske kolonije v Švici so se izredno pomnožile.

Pobegli iredentisti.
Lugano. Ministrski svet je sklenil, da smejo neitalijanski državniki Italijani, torej v prvi vrsti pobegli avstrijski iredentisti, za zdaj pod gotovimi pogoji izvajati v Italiji juridične posle.

Hudomušna šala v Rimu ob Asquithovi navzočnosti.

Lugano. »Stampa« poroča: Neznani šaljivci so si dovolili aprilsko šalo. Razposlali so veliko tiskanih vstopnic rimskega župana k sprejemu angleškega ministrskega predsednika Asquitha na Kapitolu. Povabljeni gospodje in gospe so prišli v slavnostni obleki, na Kapitol jih pa seveda niso pustili.

Kdo »meče« sumljive sladkarije v Italiji?

Lugano, 8. aprila. (K. u.) Obrekovanje, češ, da so metala avstrijska letala strupe ali z bacili, ki širijo nalezljive bolezni, napolnjene slaščice, v Veroni, Jakinu in v drugih krajih, kaže v posebni luči poročilo »Popolo d'Italia« iz Bassana, da so 4. t. m., potem, ko je metalo bombe neko avstrijsko letalo, prijel dva moža, ki sta poizkušala deliti med ljudi sumljive slaščice. Le s težavo so iztrgali moža ljudem, ki so ju hoteli obesiti.

Vsi francoski napadi odbili.

NEMSKO URADNO POROČILO.
Berlin, 7. aprila. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Naše čete so se polastile s skrbno pripravljenim napadom po trdovratnem boju angleških usipinskih zdaj po kanadskih četah zasedenih postojank južno od St. Elói.

V Argonih so se vneli od Le Four de Paris kratki boji. Sovražnika, ki je prodiral z metalcem plamena, smo hitro zopet vrgli.

Večkratni sovražni napadalni poizkusi proti našim daljnim postojankam severovzhodno od Avocourt se niso razvili čez nastope ali čez brezuspešne delne napade.

Svojih napadalnih načrtov vzhodno od Moze tudi niso mogli izvesti Francozi proti trdno v naših rokah se nahajajočim napravam v gozdu Caillette. Za nameravan napad že pripravljene čete je učinkujoče prijel naš topniški ogenj.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

5. aprila ob 3. uri popoldne. Zahodno od Moze je potekla noč primeroma mirno. Vzhodno od Moze je bilo več delnih bojev, s katerimi smo napredovali v zveznih jarkih severno od gozda Caillette. Na Wœvre krepko obstreljevanje v odsekih Moulainville in Chatillon. Nemci so vrgli severno od St. Mihiela 22 min v Mozo, ki so se unele ob zatvornicah, ne da bi povzročile kakšno škodo.

Boj v zraku. Pri Verdunu — so se udeležila naša bojna letala 4. t. m. 15 zračnih bojev. Sestreljeno je neko nemško letalo z dvojnim motorjem. Neko drugo letalo je padlo pri gozdu Tilly. Končno je padlo tretje nemško letalo navpično na tla. Vsi letalci so se vrnili nepoškodovani. Ponoči na 14. t. m. je vrglo naše zračno brodoge 14 krogl na kolodvor Nantillois in 15 na prenočišča pri Dantillers.

Pariz, 5. aprila, ob 11. uri zvečer. V Belgiji je dobro učinkovalni ogenj na sovražne strelske jarke nasproti Steenstrate. Naše topništvo je delovalo med gozdom Beaumaorais, južno od Craonne, in Berry-au-Bac. V Argonih je nadaljevalo topništvo osredotočen ogenj na črte in zvezna pota sovražne bojne črte, posebno pri Montfauconu in pri gozdu Malancourt. Zahodno od Moze je bilo podnevi mirno. Na vzhodu od časa do časa streljanje v odseku Douaumont — Vaux. Pehota ni na celi verdunski bojni črti ničesar podvzela.

Boji pri Haucourtu.

Berlin. »Tageblatt« poroča o zavzetju Haucourta 6. aprila. Današnje poročilo

generalnega štaba jasno kaže, kako natančno napredujemo pri Verdunu. Napad na levem bregu Moze gre sistematično naprej. S posebno ljutostjo se je uzela vas Haucourt, postojanka je bila posebno važna. Tvorila je levo opirališče francoske postojanke Forges. Francoska poročila zadnjih dni o velikanskih izgubah Nemcev ne odgovarjajo v nobenem oziru dejstvom. Ravnotako netočna so tudi francoska poročila, da so izpraznili Francozi prostovoljno postojanko severno od potoka Forges. Francoska poročila bodo tudi zdaj najbrže trdila, da se je izpraznil Haucourt prostovoljno, da bi bilo to posebno nezmiselno z ozirom na važnost kraja za francoske črte.

Pri Vauxu in Douaumontu.

Frankobrod. »Frankfurter Ztg.« javlja: V nemškem glavnem stanu pripisujejo napredovanju pri Vaux in Douaumont večjo važnost, kolikor bi bilo misliti pri skromnem dobičku na zemlji. Francoske krilu grozeče naprave pri Vaux so se naslanjale na glavno opirališče v nekem kamnolomu soteske Vaux, kjer se je sovražnik mojstrsko zazidal in preprečil Nemcem vsak poizkus, da se niso mogli približati soteski južno od Douaumonta. Ta vztrajno branjena postojanka se nahaja zdaj v nemški posesti.

Izgube Nemcev pri Verdunu.

Kolin. O bitki pri Verdunu piše zastopnik »Newyork Worlda« v glavnem stanu nemškega cesarjeviča: Ne na bojni črti in ne za njo nisem zapazil nobenih znakov, ki bi potrjevali velike izgube Nemcev. Častniki in vojaki, s katerimi sem govoril, so priznavali, da se je bil v bitki pri Verdunu marsikak krvav boj, a da izgube niso izredno težke.

Vojaški avtomobili pri Verdunu.

Geni. Vojaški avtomobili so pri dose- danji obrambi Verduna Francozom dobro služili. General Joffre je čestital v dnevnem povelju avtomobilskim četam.

Francoski 40cm topovi.

Geni, 7. aprila. »Petit Journal« poroča, da so napravili jeklene krogle, težke po 1000 kg, katere bodo uporabljali pri novih francoskih 40cm topovih.

Francija rekvirira trgovske ladje.

Bern, 8. aprila. (K. u.) Odredbo, ki je enaka rekviziciji trgovske mornarice, je ukrenil (poročilo »Tempsa«) mornariški minister, ki je določil, da potrebuje načelno vsaka francoska ladja za vsako vožnjo izrecno dovoljenje, ki ga smejo podeliti oblasti le, če gre za preskrbo z živili de-zele.

Požar tvornice smodnika v Kentu.

Rotterdam. V zvezi s strašnim požarom tvornice smodnika v Kentu se poroča, da se stavkarski nemiri v vojni industriji zelo širijo in da so odkrili več nameranih napadov na angleške tvornice streliva. Splošno se sodi, da je povzročila požar v Kentu s Zeppelina vržena bomba.

Splošna brambna dolžnost na Angleškem.

Rotterdam. »London News« poročajo: Ko se vrne Asquith v London, se raztegne splošna brambna dolžnost na vse državljane, tudi na Irce. Pariški posvet rodi tudi na Angleškem važne posledice.

Pred ministrsko krizo na Angleškem.

Bern, 7. aprila. (Kor. ur.) »Temps« izjavlja, da se je potovanje Runcimansa v Pariz zato odgodilo, ker pričakujejo v kratkem v spodnji zbornici burne razprave o rekrutiranju. Težave angleške vlade so nepopisne. Pravijo celo, da se bo po Asquithovem povratku izpremenil kabinet, pri čemur bodo morali Runciman, Mac Kenna in Harcourt napraviti prostor odločnejšim liberalcem.

Papežev mirovni opomin Asquithu.

Berlin, 6. aprila. »Vossische Zeitung« poroča iz Rotterdama: Naš londonski zastupnik izve iz Pariza: Neki italijanski državnik je vprašal Asquitha o razgovoru s papežem in Asquith je odgovoril, da je papež veliko govoril o miru, katerega si hrepenenče želi, da se iz src ne izruje vera na ljubezen do ljudi. Papež je rekel: Napočno je, če kaka vojujoča stranka še trdi, da še ni prišel čas za mir. Papež je trdno uverjen, da vsi narodi zahtevajo mir. Voljo narodov se mora spoštovati, predno ljudje izgubijo vse upanje v bodočnost.

300.000 angleških delavcev zahteva višje plače.

Rotterdam, 8. aprila. (K. u.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Nad 300.000 delavcev v ladjedelnicah zahteva, naj se plače zopet zvišajo, ker so od zadnjega zvišanja plač cene živilom zopet poskočile.

Proti dietam poslancev na Angleškem.

London, 8. aprila. (K. u.) Poslaniška zbornica je odklonila 6. t. m. predlog unio- Banbury, ki je predlagal, naj se ustavi plače poslancev, 274 proti 32 glaso-

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 7. aprila. (Kor. ur.) Uradno se razglasa:

Nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 7. aprila. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Izjavili so se krajni toda ljuti ruski napadi južno od Naroškega jezera.

Sovražno topništvo je živahno delovalo na obeh straneh jezera.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 5. aprila. Pri Rigi, Jakobovu in Dvinsku na več krajih streljanje s puškami in s topovi. Dvina vali led. Južno od Dvinskega je priletelo veliko sovražnih letal, med katerimi so metali posamezne bombe ali streljali s strojnimi.

Iz Baranovičev so javili ponoči na 4. t. m. Zeppeline.

Galicija: Močnejši sovražni oddelek je napadel zahodno od Tarnopola. Vržen je bil z bajonetom, pri naših žičnih ograjah je popustil veliko ranjencev. Severno od Latacza so zasedle naše čete vas Svjertzkovce in sosedne kočje kosov.

ZRAČNI BOJI PRI ČRNOVICAH.

Črnovice, 7. aprila. Že več dni sem letalci ob celi bukovinski fronti živahno delujejo. Pri tej priložnosti je došlo do bojev. Včeraj ob 6. uri so letalci v visoki višini preleteli Črnovice in vrgli več bomb, ki niso napravile nobene škode. Sicer so pa naši obrambni topovi kmalu pregnali letalce. Ko so čez nekaj časa hoteli zopet priti, so jih napadla naša letala in tako izjavila njih napad.

V BESARABIJO MESTO V MALO AZIJO.

Bukarešt. Rusi pošiljajo tiste čete, ki so jih nameravali poslati v Malo Azijo, čez Črno Morje v Besarabijo. Čete se izkrcavajo v Odesi, Sevastopolju in v Nikolaju.

ODPUST GENERALA IVANOVA.

Stockholm, 7. aprila. General Ivanov je bil kot načelnik ruske jugozapadne fronte nadomeščen z generalom Brusilovom, ker se je v vojnem svetu pod carjevim predsedstvom izrekel proti predčasni ofenzivi. V Parizu in Londonu so pa brezpogojno zahtevali, da se ruska ofenziva takoj začne in tako oslabi nemški napad na Verdun. Nastop istočasnega nastopa proti Galiciji so končno opustili, da bi bila ofenziva Brusilova, Kuropatkinova in Evertova močnejša. Brusilov, Kuropatkin in Aleksejev so delovali na to, da bi bil Kuropatkin imenovan za generalissima cele armade. Združenve nove ofenzive proti Nemcem so sedaj naprtili Ivanovu. Če bi namreč Ivanov istočasno nastopil proti Galiciji, bi moralo avstrijsko in nemško vojno vodstvo po mnenju Ivanovih nasprotnikov velik del svojih sil poslati na jug in Kuropatkinu bi se posrečilo prodreti. Zato je bil Ivanov odslovljen.

ZAKAJ JE ODSTOPIL RUSKI VOJNI MINISTER POLIVANOV.

Curih. »Rusko Slow« poroča: Vojni minister Polivanov je odstopil radi spora, ki je nastal vsled zahtev za čete vojski v Aziji.

OSTRI NAPADI V DUMI.

Stockholm. Med razpravo o proračunu državne kontrole so ostro napadali poslanci Šingarev, Skobelev in Šcenkelin državnega kontrolorja Poprovskega. Šingarev je izjavil: Zdaj, ko izda Rusija vsak dan nad 30 milijonov rubljev, trdi Poprovski, da namerava nadaljevati politiko svojega prednika Haritoneva. Nečuveno se množe poverebe v državnih blagajnah. Podkupujejo in neredno ne poslujejo samo manjši činovniki, marveč tudi visoki dostojanstveniki in vojaki. Nekaj resnih mož, ki se bore proti takemu sistemu, Krivošejn, Ščerbatov in Polivanov so morali zato odstopiti. Izpremembe v ministrstvu se v strašnem obsegu vrše. Strašni so neredi v indendaturi in bojni črti. Šingarev je predložil veliko dokumentov o nečuvenih tatvinah in poverbah na bojni črti. Rekvirirali so govejo živino in posestva. Kmete so silili, naj dajo na razpolago konje in voze ali naj pa kopljejo strelske jarke; dali jim za to niso niti kopejke, ker so spravili ta denar v žep visoki častniki. Celotno lazaritih so se zgodile take nepravilnosti. Ranjencem so dajali pokvarjena živila. Sanitetno osobe je podkupovalo, da ni šlo v bojno črto. Bolni vojaki morajo proti vsaki pravici na bojišče, da so prosti popolnoma zdravi možje. Tisti, ki podkupujejo, dobe odlikovanja in hrabrostne svetinje. Če se ta sistem še dolgo nadaljuje, lahko pričakuje Rusija svoj popoln poraz. Skobelev je rekel, da je narod naprednejši kot дума, ker zahteva koalicijsko ministristvo; medtem ko se zadovolji дума le z zaunim ministristvom.

RUSKE »PRAVICE« POLJAKOM.

Stockholm, 6. aprila. V dumi je pomolnik notranjega ministra knez Wolkonski izjavil, da se po Stürmerjevem načrtu Poljakom prizna: Ker je še popolnoma negotovo, kakšna bo politična oblika carstva Poljske, zato Poljaki tudi zanaprej nimajo pravice pridobivati si zemljo niti v carstvu Poljskem niti v ostali Rusiji. Ravnotako naj se do konca vojne obdržijo verske omejitve za ruske Poljake, ko se bo tudi za ostala veroizpovedanja uvedlo revizijo. Novi zakonski načrt pravi, da more vlada do konca vojne ugoditi samo eni točki poljskih zahtev, namreč da se ustanove narodne šole in poljščina prizna kot prometni jezik v municipalnih mestih carstva Poljskega.

NOVE ŽELEZNIŠKE PROGE NA POLJSKEM.

Krakov. »Krakauer Ztg.« poroča: V po Avstriji zasedenih krajih Poljske otvorijo v kratkem tri nove železniške proge, ki bodo vezale Poljsko z Galicijo in sicer Miechow-Kocmyrzow pri Krakovu in progi Jendrzejow-Ostrowiec in Bogorja-Szczecin.

POSLANCI DUME IN ČLANI DRŽAVNEGA SVETA POTUJEJO V LONDON, PARIZ IN RIM.

Lugano. »Corriere della sera« poroča iz Petrograda: Dne 3. aprila so se zbrali parlamentarci in nekaj ministrov, da določijo deset poslancev dume in deset članov državnega sveta, ki potujejo 27. aprila čez Stockholm v London, Pariz in Rim, kjer stopijo v stik s politiki, obiščejo bojišče in si ogledajo tvornice. Vse večje stranke so zastopane.

IZOBRAZBA V RUSIJI NAZADNJE.

Petrograd. »Denj« poroča, da v Rusiji pada število učencev. Odstotek analfabetov je danes višji kot pred desetimi leti. Celotno v Petrogradu ne zna med 100 ljudmi 20 brati.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. aprila. (Kor. ur.) Uradno se razglasa:

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 7. aprila. Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Črnohorski princ Mirko.

Dunaj, 8. aprila. (K. u.) Črnohorski princ Mirko je došel 7. t. m. zvečer v najstrožjem inkognito na Dunaj v nek sanatorij.

Vesti iz Beograda.

Beograd, 5. aprila.

Lepi spomladanski dnevi so privabili te dni večje število belgrajskih rodbin iz raznih krajev Srbije, večinoma iz Kragujevca, Kruševca in Niša v Beograd. Sedaj je večina prebivalstva v Beogradu, le še nekaj jih je ostalo v notranjosti dežele. — Pred par dnevi so pričeli odpravljati v Beogradu napise na javnih poslopih in uličnih imena, ki so bila napisana v cirilici. Tudi cirilski napisi na tramvaju se v najkrajšem času zamenjajo z latinico.

Umetniška šola v Leskovcu.

Leskovac, 4. aprila. Tukaj je bila otvorjena umetniška šola, katera je dobila ime po sv. Cirilu in Metodu. Pri slovesni otvoritvi so bili navzoči uradniki in meščani kakor tudi veliko število profesorjev sofijske moške gimnazije in častniki.

Upor srbskih vojakov.

Stockholm, 5. aprila. Iz Petrograda se potrjuje vest o upor srbskih vojakov proti Karagorgjeviću. Poročilo se glasi: Na Krfu je bil velik upor srbskih čet. Uporniki so psovali kralja in srbskega prestolonaslednika, a ravno tako tudi srbsko vlado. Ti so zahtevali, da se jih pusti pri miru in da se jih ne pošilja v boj za entento. Razen tega so zahtevali, da se jih odpošlje s Krfu, ker tamkaj strašno divja kolera; vsak dan jih umrje do 250. Proti upornikom se ni uporabila oborožena sila. Vse so prepeljali na francoskih prevoznih parnikih v Bizerto. Upornikov je bilo okoli 8000. Verjetno je, da bodo vsi internirani.

Brezžična postaja na Krfu.

Atene, 4. aprila. Na Krfu so Francozi zgradili brezžično brzojavno postajo, katera je v zvezi z Eifflovim stolpom v Parizu.

× × ×

V Solunu.

Sofija. Iz Aten: Dva tedna sem vlada v solunskem pristanišču izredno živahno življenje. Govori se, da umikajo Francoze iz mesta in da so prevzeli obrambo Soluna Angleži sami.

Francozi v Solunu.

Berlin. Posebni poročevalec »Berliner Tagblatt« poroča iz Soluna: Napačna so poročila, da odpošiljajo francoske čete iz Soluna v Verdun vsaj glede na odločilne ukrepe. Zdaj gre le za dva parnika, ki sta odpeljala 19. in 21. marca 350 in 750 vojakov v Marseille. Vojakom so bili dovoljeni dopusti. Tak ukrep v širšem obsegu ni verjeten.

Eksplodizija v solunskem pristanišču.

Solun. Velik strah je povzročala v mestu eksplozija v pristanišču. Vsled nepredvidnosti se je unel bencin na neki francoski ladji, ki je popolnoma uničena.

Angleški admiral na Grškem.

Atene. Odstopil je načelnik angleškega mornariškega poslanstva podadmiral Kerr.

Venizelos proti kralju.

Budimpešta, 7. aprila. »Pester Lloyd« poroča iz Aten: Venizelos se vedno javno nastopa proti kralju. V svojem listu »Kyriks« meče vsak dan v krono težke obtožbe, da je kralj preprečil vsako možnost za uresničenje narodnih aspiracij. Ta gonja pa Venizelosu zelo škodi in ogroženje proti njemu je splošno. Večina listov poudarja, da je to rovanje revolucionarnega značaja in nepatriotično, ker v zvezi s tujci spletkari proti vladi.

Kakor poroča haaški »Telegraaf«, je Venizelos menda rekel: Če se da garancije, da se Bolgarija po končani vojni umakne z Grške, tedaj se grško armado lahko takoj demobilizira.

Italijansko-grško pogajanje glede Epira.

Atene, 5. aprila. Med kabinetoma v Rimu in Atenah se že nekaj dni vrše pogajanja za ureditev meje v Epiru, da se zabrani dogodka kakor so bili zadnji. Sporna točka je vas Faylon.

× × ×

Prijeti Stambulovec Genadijev.

Sofija. Prijeli so Stambulovca Genadijeva čisto na tihem vsled znane razsodbe v podkupovalni zadevi, ko je razdelila Francija po bivšem ministru Cruppiju 18 milijonov frankov.

× × ×

Bolgarija in Rumunija.

Graška »Tagespost« poroča 3. aprila iz Sofije: da sta se Rumunija in Bolgarija docela sporazumeli glede medsebojnega prevoza. Ministra Tončev in Pešev sta zelo zadovoljna in pravita, da v vsem ravnaju oficijelne Rumunije najdeta poročstvo, da bo razmerje med obema sosedama tudi zanaprej izvrstno.

Revolucija radi živil v Rumuniji.

Berlin, 6. aprila. »Vossische Zeitung« javlja iz Bukarešta: »Libertatea« poroča iz Ploesti: Vsled dražnje živil je nastala revolta in na cestah se je zbralo na tisoče demonstrantov. Oplenili so prodajalne. Prišlo je do spopadov s policijo in vojaštvom. Mestni poveljnik je proglasil oblegovalno stanje.

Rumunska zbornica.

Bukarešt, 6. aprila. (K. u.) V proračunski debati je voditelj konservativcev Arion izjavil, da čas ni primeren za razpravo o proračunu. Vsi se trudijo za to, da se državi zagotovi dohodke, da se omogoči uresničenje one zunanje politike, ki odgovarja pravi interesom dežele.

Anglija ne dopušča izvažati žvepla in bakra v Rumunijo.

Milan, 8. aprila. (K. u.) »Secolo« poroča iz Ungheni: Angleška vlada je prepovedala izvoz žvepla in bakra, ki ga je kupila Rumunija na Angleškem. Rumunska vlada je nato izjavila v Londonu, da je presenečena po odredbi in da upa na dovoljenje izvoza.

Nizozemska.

Kaj je zahteval sporazum od Nizozemske.

Haag. Trenutno ni nobene nevarnosti, a kritičen je položaj le še. Ne more se tajiti, da je sporazum glede na gotove stvari pri nizozemski vladi poizvedoval. Ultimata sicer ni stavil, a zahteve so bile prozorne dovolj. Neuradno so se zahtevale vojaške in nevojaške stvari. Vojaške zahteve so kratkim potom odklonili, radi gospodarskih zahtev se še pogajajo.

Rotterdam. Po zadnjih poročilih se ni hotel omejiti sporazum le s tem, da preneša boj na Nizozemsko, marveč je namerala naravnost zahtevati od Nizozemske aktivno pomoč z orožjem. Izredne odredbe hitro nadaljujejo.

Izredni vojni krediti na Nizozemskem.

Amsterdam. Vojni in trgovinski minister zahtevata izredne kredite.

Vzrok holandskih odredb.

Rotterdam, 6. aprila. »Nieuwe Rotterdamsche Courant« piše o zadnji vladni izjavi: Pravi se nam, da so vojaške odredbe čin previdnosti za najstrožjo nevtralnost. V trenutku ni političnih zapletljivost. Nevarnosti je treba iskati v tem, da bi ena

ali druga vojna skupina v bližnji bodočnosti se videla prisiljeno, da naše nevtralnosti ne respektira tako natančno kakor doslej. Povedano pa ni, odkje grozi ta nevarnost. Jasno pa je, da nobeno dejanje ali odkrit načrt ene stranke ne sme služiti za pretvezo, da tudi druga manj natančno gleda na našo nevtralnost. Jasno rečeno: Če bi ena vojna stranka kršila naše ozemlje, to za nasprotno stranko ne bo vzrok, da prodre v deželo nam na pomoč.

Stavka nizozemskih mornarjev in kurjačev.

Rotterdam, 8. aprila. (Kor. ur.) Stavka mornarjev in kurjačev »Holland-Amerika-Line« se širi, ker nočejo nastopiti pod stariimi pogoji službe tudi tisti, ki so se vrnili domov.

Položaj na Holandskem manj napet?

Amsterdam, 6. aprila. (K. u.) Kakor se poroča iz Middelburga, morejo železničarji, ki zadnji teden niso smeli zapustiti svojih službenih mest, zopet dobiti dopuste.

Predčasen poklic letnika 1917 na Nizozemskem.

Haag, 8. aprila. (K. u.) Drugi zbornici se je predložila predloga, po kateri sme vlada, če bi bilo potrebno, predčasno vpoklicati pod orožje rojstni letnik 1917.

Nizozemci o Bethmann-Hollwegovem govoru.

Rotterdam, 8. aprila. (K. u.) »Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: »Daily News« izvaja v uvodniku o govoru kanclerja Bethmann-Hollwega: Kancler je namenoma govoril drzno o belgijskem in poljskem vprašanju. Glede na Belgijo lahko stranke, ki zahtevajo, naj se država anektira, pozdravijo govor kot kapitulacijo kanclerja nasproti njih zahtevam. Če zastopa Bethmann-Hollweg zmerno skupino obeh, ki se pripravata za javno mnenje Nemčije, je dejansko še daleč, da se Nemčija zopet izpametuje. Celotno za nevtralce ne preostaja kanclerju drugega, kakor da je hladen nasproti njim, kar skriva v obliki uljudnosti! Besede državnega kanclerja o podvodni vojski in zagotovilo, da se spoštujejo pravice nevtralcev, so le pesek v oči.

Mehikanska vojska.

Rotterdam. Iz New Yorka se poroča: Napredovanje Američanov ogrožajo čete generala Villa, vsled česar so še hitro poslali 45.000 mož milice na pomoč Američanom.

Američani ustavili prodiranje v Mehiko.

Rotterdam. Ameriške čete v Mehiki so ustavile svoje prodiranje. Generala Villa ne morejo dobiti.

Draginjski nemiri v Mehiki.

Bukarešt. Veliki draginjski nemiri so izbruhnili v Ploeshti. Mestni glavar je proglasil izjemno stanje.

Razne novice.

Smotri Nemčije.

Berlin. »Lokalanzeiger« izvaja glede na govor nemškega kanclerja: Naj onstran meje pogoje kanclerja smatrajo za sprejemljive ali ne, sprijazniti se morajo z njimi. Naši sovražniki si morajo reči v vsakem slučaju, če nočejo popolnoma izgubiti tal pod nogami, da si morajo smotre, ki si jih stavijo državniki v Londonu, Parizu in v Petrogradu, šele priboriti, medtem ko mi celo manj zahtevamo, kolikor že imamo. —

Mirovno gibanje v Ameriki.

Frankfurt, 8. aprila. (K. u.) »Frankfurter Ztg.« poroča iz New Yorka: Znani voditelj mirovnega gibanja Henry Ford je dobil, dasi je odklonil kandidacijo za predsednika, v republikanskem volilnem okraju, 50.000 glasov. Ford je premagal senatorja Smitha, ki je nastopal za Wilsonovo zunanjo politiko. Politični krogi so vsled tega dogodka presenečeni, ker je izvajal Smith odločno volilno borbo.

Na Norveškem internirani mornarji se smejo vrniti domov.

Christiania, 8. aprila. (K. u.) Na pogajanjih norveške vlade z angleško, francosko, rusko in nemško vlado se je sklenilo, da se osebe, ki pripadajo brodovjem vojskujočih se držav in ki so internirane po določenih mednarodnega prava na Norveškem, smejo vrniti domov, če jim dopusti to zdravje.

Angleži v Mezopotamiji.

Genf. Položaj angleških čet v Mezopotamiji postaja vedno bolj kritičen, kakor poroča »Temps«. List poziva Ruse, naj hite z operacijami v Armeniji, da morejo pomagati zaveznikom, ki so v stiski.

Vstaja na Kitajskem.

V Kivantungu in v Kantonu so proglasili neodvisnost.

Sangaj, 8. aprila. (K. u.) V Kivantungu so proglasili neodvisnost. Mesto Kanton je proglasilo svojo neodvisnost.

Primorske novice.

Slovenski Benečani. Pred tednom so šli skozi St. Peter pri Gorici laški ujetniki iz zadnjih bojev pri Podgori. Med njimi so bili tudi beneski Slovenci, ki so vzklicali na glas: »Saj smo tudi mi Slovenci! Kje imate Cadorno!«

Istrski deželni zbor razpuščen. — Deželna upravná komisija. Cesar je razpustil istrski deželni zbor in imenoval za predsednika deželne upravne komisije dvornega svetnika Alojzija Lasciaca, za člane komisije pa: okraj. glavarja Rudolfa barona Gorizzutti, okraj. komisarja Petra Enzona in finančnega računskega svetnika Avrelija Sinslerja, namestniškega tajnika dr. Georga Schlegla pl. Ehrenkreuz pa za namestnika. Za predsedstvenega namestnika te komisije je cesar določil okrajnega glavarja barona Gorizzutti.

Novi zglaševalni predpisi za mesto Gorica. C. kr. namesništveno predstvo v Trstu je izdalo sledeče zglaševalne predpise za mesto Gorica: 1. Vsaka civilna oseba, ki pride v mestno območje Gorice, se mora takoj po dohodu osebno javiti z vsemi izkaznicami in potnimi listinami pri c. kr. policijskem oddelku (k. k. Polizeiabteilung), (zglaševalni urad) in obenem napovedati dobo svojega bivanja, ki je večinoma že razvidna iz potnih izkaznic. Vsako morebitno podaljšanje bivanja se mora ponovno osebno javiti in predložiti za to potrebno dovoljenje vojaške in civilne oblasti. Od teh predpisov so izvzete samo one osebe, ki gredo v Gorico vsled uradnega pismenega vabila h kaki civilni oblasti, če zapuste mesto še istega dne in ne najamejo stanovanja. Isto velja za uradnike, ki potujejo v službi, torej vsled pismenega službenega naloga. — 2. Ta ukaz ne izpreminja nobenih že obstoječih zglaševalnih predpisov. — 3. Vsi prestopki predpisov pod 1. se bodo kaznovali s strogiimi denarnimi kaznimi ali pa z zapornikom. — 4. Ta ukaz stopi v veljavo z dnem 15. marca t. l.

Za razkropljene goriške duhovnike je goriški knez nadškof dr. Sedej izposloval pravico do doplačila kongregacije iz verskega zaklada. To bo v veliko olajšavo duhovnikom, ki so internirani v Italiji, za katere se plemeniti goriški nadškof z vso očetovsko ljubeznijo prizadeva.

Gospa Marija Simčič, vdova po Ferdinandu Simčiču, bivšem učitelju-voditelju v Biljani v Brdih, se nahaja v ujetništvu, in sicer pod naslovom: »Coglio, posta Dobra, Via Cormons, territorio occupato, podestaria Dobra, Italia.«

Padel je pri Oslavju črnovojnik domačega črnovojniškega polka Kristijan Hrobat iz Dobrave v Vipavskem.

Težko ranjen je bil pri Oslavju zadnje dni črnovojnik domačega črnovojniškega polka Košuta iz Sv. Križa na Vipavskem. Sedaj se nahaja v rezervni bolnišnici v Biljah.

Sovražni aeroplan. Laški aeroplan je v četrtek dne 6. aprila krog poldne plul od Gorice proti Vipavski dolini. Naše obrambne baterije so ga močno obstreljevale in ga prisilile, da se je vrnil.

Sirote po padlih vojakih grofije Goriške in Gradiške se morajo zaradi rodilcev do 15. aprila v Ljubljani na c. kr. policijskem ravnatelstvu, na deželi pri c. kr. okrajnem glavarstvu v svrhu rešitve preskrbe na podlagi osebnih izkaznic ali drugih identitetnih dokazil prijaviti.

Mrtvi vstajajo. Sodnijski poverjenik za mrtve je prinesel pred enim letom uradno izkazilo Francu Bizjak na Kalu v županstvu Grahovo, da je umrl njegov sin Anton na bojišču. Zdaj pa naznanja ameriško poslanstvo v Bukareštu, da je zdrav na Ruskem kot ujetnik. To nam daje upanje, da bo nevarna še marsikdo oživel, akoravno je že tudi uradno mrtev.

Katastrofa parnika »Baron Gautsch« pred sodiščem. 8. t. m. se je začela pred tržaškimi okrajnim sodiščem za trgovske in pomorske stvari razprava v tožbi rešencev oziroma oškodovancev o priliki katastrofe parnika »Baron Gautsch«, ki se je potopil na Jadranskem morju 13. avgusta 1914, proti avstrijskemu Lloydju za odškodnino. Tožitelji (med njimi veterinar Hubert Krišche iz Ljubljane) utemeljujejo svojo tožbo s tem, da zadene Lloyd na katastrofi neposredna in posredna krivda, ker se niso ukrenile vse odredbe, ki jih predpisuje zakon, s katerimi bi se bilo moglo zmanjšati število žrtev, in ker se je za časa nesreče obnašal kapitan Winter z moštvo vred čisto neodpustno in se ni brigal za rešitev potnikov.

Smrt vsled alkohola. Na trgu Sv. Iva na v Trstu so našli te dni nezvestnega človeka, ki je tekom noči kljub zdravniški pomoči v bolnišnici umrl, ne da bi bil prišel k zavesti. Vzrok preobilo zavžit alkohola. Kdo je bil nesrečnik, še niso dognali.

Otrok se zastrupil. Triletni Bruno Pietron v Trstu je našel doma tablete s strihinom, ki jih je eden domačih rabil za zdravilo. Meneč, da so sladkorčki, je Bruno hitro pogoltnil tri praške. Domači so nevarno takoj opazili in poklicali zdravnika.

ki je dečku izpral želodec in odredil, da se prepelje v bolnišnico.

O dr. Ludoviku Rizzi piše puljski »Hrvatski List«: Dr. Ludovik Rizzi, naš bivši deželni glavar, je vstrel na službo skozi 13 let. V tej časti je bil naslednik deželnega glavarja dr. Campitellija, a pred tem je bil župan mesta Pulj. Kaj in kdo je bil Rizzi, to naše ljudstvo tudi še danes čuti.

Nenadne smrti je umrla v Trstu 37-letna vpokojena učiteljica Alice Tarozzi.

Dnevne novice.

— **Teden Rdečega križa, Kranjsko.** Osrednje vodstvo Rdečega križa na Dunaju priredi skupno z vsemi deželnimi društvi od 30. aprila do 7. maja 1916 v vseh avstrijskih občinah »Teden Rdečega križa«, kojega donos odpade dve tretjini Rdečemu križu in ena tretjina mladinski oskrbi na Kranjskem. Deželno in gospejno pomočno društvo za Kranjsko je ustanovilo poseben odbor, kateremu je poverilo vodstvo prireditve po vsej deželi, ki ima svojo pisarno v Ljubljani, Dunajska cesta št. 14, kamor naj se morebitna vprašanja obrača pod naslovom: »Teden Rdečega križa, Kranjsko.«

— **Četrto vojno posojilo.** V približno desetih dneh utegnejo biti dovršene priprave za četrto vojno posojilo in podpisovanje se bo uradno začelo. Položaj je ugoden, ker so se glavni viri zopet napolnili ter so pripravljene na nove zahteve države. Finančna oblast bo topot posvetila svojo posebno pozornost množičnim podjetjem, obratom in trgovinam, ki so nastali tekom vojne in večinoma sijajno uspevajo. Iz tega novega vira mora dobiti država krepko denarno pomoč. Dosedaj so podpisane za IV. vojno posojilo že prav znatne svote in podpisi se vsak dan množe.

— **Čas se bo štel eno uro naprej.** Berlin, 6. aprila. (K. u.) Poletni čas. Zvezni svet je sklenil, da se pomakne ure v poletnih mesecih 1916 naprej. Izvedlo se bo to v Nemčiji takole: Dne 30. aprila t. l. ob 11. uri zvečer se pomakne veliki kazalec na urah eno uro naprej; 1. majnika se prične torej letos v Nemčiji že 30. aprila ob 11. uri ponoči. Uradi, tvornice itd. prično delati eno uro jutraj prej in nehalo tudi eno uro prej. Upajo, da prihranijo tako veliko na razsvetljavi.

— **Ksaver Meško,** priljubljeni slovenski pisatelj, o katerem so po graških listih poročali, da je bil aretiran, se zopet nahaja v svoji župniji Marija na Zili pri Beljaku.

— **Podeljena je župnija Mirna č. g. Josipu Vrankar,** župniku na Dobrovi pri Kropi.

— **Umrli je na svojem posestvu v Mihovljanu na Hrvaškem Klavdij baron Fiedler,** star 56 let.

— **Upokoj. generalmajor Henrik Polaczek** je umrl na Dunaju v 63. letu.

— **Podražene vžigalice.** Povišanje cen za surovine in pomožna sredstva, ki se rabijo za izdelovanje vžigalic in vsled tega nastalo povišanje prodajnih cen tovarna za vžigalice, je že pred enim letom dovedlo tega, da se je v nadrobni prodaji v mirnem času običajna cena 2 vinarjev za navadno škatljico švedskih vžigalic zvišala na 3 vinarje. Ker so se od tega časa nabavni stroški še nadalje povišali, industrija ni v stanju, še naprej prodajati vžigalice za tako ceno, da bi mogli zadnji prodajalci držati se prodajne cene 3 vinarjev za posamezno škatljico. Na podlagi natančne proučitve položaja se je dovolilo industriji za vžigalice povišanje prodajnih cen, vendar samo v toliki meri, da se more — upoštevajoč primeren pribitek za prekupstvo in za nadrobno prodajo — pri nadrobni prodaji držati najvišja cena 32 vinarjev za en zavoj z 10 navadnimi škatljicami, 7 vinarjev za dve navadni škatljici in 4 vinarjev za posamezno škatljico.

— **Ljudje, proti katerim bi bilo treba ostro nastopiti.** Te dni je beležil »Grazers Volksblatt«, da je v Gradcu sedaj 69 milijonarjev, od teh so zadnje vojno posojilo podpisali samo 4 milijonarji. Na Dunaju imajo od začetka vojske do danes 600 novih milijonarjev. Kje in komu so neki ti ljudje vzeli denar, da so tako hitro obogateli? Tu bi bilo treba krepko pritisniti!

— **Poizkušen umor in samoumor.** 46-letni vratar na mariborskem glavnem kolodvoru Ivan Wollmuth, oženjen, oče 18-letne hčere in 15letnega sina, je imel že več let nedovoljene zveze z že priletno ženo železniškega tesarja Elizo S., ki je istotako mati dveh odraslih hčera. Wollmuth, ki je že večkrat grozil Elizi S., je prišel te dni na njeno stanovanje in po kratkem prepiranju oddal proti nji štiri strele iz revolverja, ki so vsi zadeli, dasi ne smrtnonevarno, tako da mu je S. še lahko ušla iz stanovanja. Wollmuth si je nato poglaval glavo in bil na mestu mrtev. Zdi se, da Wollmuth ni bil popolnoma normalen.

— **Rudniška nesreča na Westfalskem.** Iz Essen-Rüttenscheida: V rovu »Hansmann« so plini ubili tri rudarje.

— **Dragocena najdba.** Z Reke se poroča: Nek kmet, ki je na Kantridi obdeloval svoje polje, je našel zelo dobro ohranjeno cerkveno posodje iz bronca. Na nasvet nekoga orožnika, ki je bil slučajno navzoč, je kopal kmet še bolj globoko. In zares je našel na 40 cm visoko in 20 cm široko monštrančo. Monštranca tehtala štiri kilograme, a na robu ima urezano letnico 1853. O tej najdbi je bila takoj obveščena oblast in vsi sosednji župni uradi. Najbrž se gre tu za cerkven rop. Monštranca je vredna 10 tisoč kron.

— **Koncert ruskih ujetnikov.** V Vukovaru v Slavoniji priredi nemška vojaška godba dne 9. t. m. svoj koncert. Pri tem vojaškem koncertu bode pel zbor ruskih ujetnikov ruske narodne pesmi.

Ljubljanske novice.

lj **Osebnost.** Iz deželne službe je izstopil tajnik in prokurist Kranjske deželne banke, dr. Ivan Černe, katerega je imenovalo načelstvo Ljudske posojilnice za ravnatelja svojega zavoda.

lj **Za uboge družine.** Mestni aprovizacijski odsek je sklenil ustanoviti podporni sklad, iz katerega se bodo podpirale one družine, katere si ne morejo iz lastnih sredstev nakupiti potrebnih življenjskih potrebščin. Podpore se ne bodo dajale v denarju, ampak v blagu na način, da se bodo prodajale takim rodbinam življenjske potrebščine za normalne cene. Upa se, da se bo moglo na ta način podpirati z razpoložljivimi sredstvi okoli 500 rodbin skozi pet mesecev. V prvi vrsti se bodo vpoštevale rodbine, ki imajo mnogo otrok, a malo dohodkov.

lj **Nogo si je zlomil** v členu pri padcu s kolesa zasebni uradnik Rudolf Šturm.

lj **Odbili so** danes pred magistratom one znane tri »gostilničarje«, ki že od nekaj časa doživljajo vodo mesto vina.

lj **Ne pozabite** vrniti praznih krompirjevih vreč prihodnji ponedeljek v skladišču pri Mühleisnu.

lj **Pri upravnem sodišču** se vrši 15. t. m. javna ustmena razprava o pritožbi Adolfa Sadarja v Ljubljani proti naučnemu ministrstvu — zaradi volitve v mestni šolski svet ljubljanski.

— **Smrtna kosa.** Umrli je na Dunaju 4. t. m. g. Feliks Reya pl. Castelletto c. in kr. major v p. v 83. letu starosti. — R. i. p!

Zadnja poročila.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 5. aprila. Na Tridentskem v dolini Adige običajno delovanje artiljerije. V odseku Cristallo je sovražnik po odločni artiljerijski pripravi v noči na 4. t. m. vnovič ljuto napadel naše postojanke na Rauchkofelu, bil pa je z velikimi izgubami odbit in je pustil nekaj ujetnikov v naših rokah. Ob zgornji in srednji Soči ljut artiljerijski dvoboj. Mali sovražni oddelki, ki so skušali vdreti v naše postojanke vzhodno od Podsobotina, so bili odbiti in razkropljeni.

Sovražni letalci so včeraj skušali napasti Verono, bili so pa takoj prepodeni proti severu. Drugim letalom se je posrečilo vreči nekaj bomb na Bassano, kjer sta ubita dva otroka. Tudi ob spodnji Soči in na lagunah pri Gradežu so sovražni letalci napadli in vrgli nekaj bomb na male kraje. Naša artiljerija in obrambno letalno brodoge sta prepodila sovražna letala. Opazilo se je, da sta se za sovražnimi črtami dve hitro spustili na tla.

Obstreljevanje Reimsa.

Geni, 7. aprila. Lyonski »Progres« poroča, da so Nemci v nedeljo izredno ljuto obstreljevali Reims. Več kot tisoč krogel velikega kalibra je padlo v mesto od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne. Ob 4. uri popoldne se je obstreljevanje zopet pričelo in povzročilo več požarov. To obstreljevanje je več ali manj razrušilo 230 hiš.

Preobrat v zadržanju Japonske.

Rotterdam, 7. aprila. Po poročilih iz Tokia se pripravlja preobrat v političnem in vojaškem zadržanju Japonske. Na čelu gibanja se nahaja vojni minister general Oshima.

Borojević

Ko je od Komarowa sem stopil na čelo 3. armade, ki je od začetka vojne težko krvavela, je storil to z naslednjim poveljem: »Vojaki! Kot zmagovalci prihajam k vam in prevzemam z današnjim dnem poveljstvo tretje armade.« Tako je nastopil Borojević vojno proti premoči. »Sedaj se borimo eden proti trem,« je rekel začasno najbolj vročih bojev z Rusi v začetku, »kasneje se bomo borili eden proti dvem; ko si bomo stali nasproti po eden in eden, bo zmaga naša...« Ali pa je menil: »Da, ako bi imeli Rusi našo infanterijo, potem bi morda prišli na Dunaj!« Ta vera je približala generala srcem prebivalstva, še predno je izvršil svoja trajna dejanja. Borojević je bil popularen prej, nego so bile

njegove bitke. Potem pa ga je postavila zgodovina večkrat na točke, kjer je bilo v boju razgaljeno jedro avstro-ogrskih življenjskih živcev: L i m a n o v a, D u k l a v Karpatih in S o č a. Vsakokrat je monarhiji v neodoljivi grozi zastala sapa. Vojkovodja Svetozar pl. Borojević se je posmehljal s svojim kratkim smehom, molčal — in stal neomajno. In ko so menili italijanski trapci, da bodo z lahkimi navalom kakor za šalo utrjali »nerešeni cvet« — Trst, tedaj so s svojimi glavami udarili ob zid pri Soči, ki ga je zgradil Borojević iz krvi in železa.

Redkokdaj sta zgodovinsko poslanstvo in osebnost tako soglašala kakor tukaj. Mišičasto telo z glavo, katere črte so kakor iz kamena izklesane, kratko nasajen in naraven do odurnosti, a pri tem šegav, strog nasproti sebi in vsem odgovornim, silno skromen v svojih osebnih potrebah in nikdar truden — vse te lastnosti tega hrvaškega generala spominjajo na najpopularnejše vojskovodje »velike soldateske«. Toda, kar ga dviga nad vojskovodje starega sloga, kar ga v tej moderni, tehnično-mašinski borbi šele usposablja za reševanje odločilnih nalog, to je njegovo navdano, sijajno znanje. Lahko bi obrnil nase izpremenjeni stari rimski rek: »Nič vojne mi ni ostalo tujega.«

Svetozarju Borojeviću je tekla zibelka v Umetiču na Hrvaškem, kjer je bil rojen 1. 1856. Njegov oče, nadporočnik v graničarskem polku št. 11, in njegova mati, stotnikova hčerka, se nista upirala njegovemu neugnanemu vojaškemu nagnenju, ki ga je že kot dečka oslepilo za vse druge radosti življenja. Vojaka se je čutil — vojak je moral postati! Prvi pouk je užival v kiselkem spodnjem vzgojnem zavodu, nakar je obiskoval pehotno kadetno šolo v Gradcu in slavil 1. 1872. kot kadet pri 52. pešpolku svoj vstop v c. in kr. armado. Višek poročniških let je doživel v okupacijski vojni 1. 1878. Hrabro se je boril mladi Borojević pri Kokanju, Kolotiču, Visokem in si zaslužil pri zavzetju Sarajeva vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo. Kasneje je odlično dovršil vojno šolo, bil povišan za nadporočnika in pričel svojo generalštabno pot, ki ga je kot stotnika pripeljala k 15. zbornemu poveljstvu. Nato deluje Borojević kot učitelj taktike in armadne organizacije — začasno je poučeval tudi vojno zgodovino — na Terezijanski vojaški akademiji v Dunajskem Novem mestu. L. 1892. je postal major. V tem činu je deloval najprej kot generalštabni načelnik 19. pehotne divizije v Plznu, potem 18. v Mostarju in končno 27. v Košicah. L. 1895. je postal podpolkovnik ter poučeval na zborni častniški šoli v Košicah, bil potem do 1. 1896. dodeljen tamonjmu zbornemu poveljstvu kot drugi štabni častnik, nato pa ga vidimo kot poveljnika 3. bataljona slavnega 17. pešpolka. L. 1898. je postal polkovnik in bil obenem imenovan za generalštabnega načelnika 8. zbora. Po šestletnem delovanju na važnem službenem mestu v Pragi je prevzel Borojević kot generalni major poveljstvo 14. gorske brigade ter dajal v letih 1907. do 1912. v poveljstvu zagrebskega 7. kraljevega ogrskega domobranskega okrožja zgled energične, v dolžnosti neumorno zveste delavnosti. Strunna zagrebska divizija, ki je bila kakor zlitla ter so vsi njeni deli medsebojno delovali kakor ura, je že za časa vesprimskih armadnih manevrov pričala o smotrnem, krepkem delovanju okrožnega komandanta, ki je 1. 1908. postal podmaršal. L. 1912. je bil imenovan za poveljnika 6. zbora in poveljujočega generala v Košicah, kmalu nato za tajnega svetnika in generala pehote. In s tem svojim zborom je odrinil tudi na bojišče, ko je poklicala vojna voditeljke k najvišji, zadnji izkušnji: pred resničnost.

(Konec prihodnjic.)

Temeljiti, dober in bol lajšajoči učinek se doseže z masažami hruba s Fellerjevim fluidom iz rastlinskih esenc z zn. »Eliza-fluid«. Med vtiranjem s tem fluidom izginejo vse bolečine in gorka kri zopet živahneje kroži po dotičnih udih. »Eliza-fluid« se ne more nadomestiti z nobenim drugim vtiralnim sredstvom. 12 steklenic pošlje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzstr. št. 285 (Hrvaška) poštino prosto za 6 kron. Mnogo zlatih kolajen in pripočil. Enako tudi odvajalne »Eliza-kroglice«, 6 skajljice stane 4 K 40 h. (—eu—)

Pri mnogih ženskah živčno bolnih predstavlja naravna »Franc Jožefa« grenčica domače sredstvo vsled pogostnejšega izčrpanja čreves, ker pospeši prebavo že mala količina iste, pospešuje presnavljanje in pospešuje tek. Dvorni svetnik profesor Schauta, predstojnik na kliniki c. kr. dunajske porodnišnice sprčuje v nekem strokovnjakem mnenju, da se Franc Jožefa voda v praksi vedno dobro obnese.

C. kr. razredna loterija. Glavno žrebanje V. razredne loterije je v 5. razredu in se prične 10. aprila ter traja do 8. maja t. l.

Srečke za to žrebanje se dobijo pred žrebanjem in tudi med žrebanjem po sledečih cenah:

1/4 K 200.—, 1/2 K 100.—, 1/4 K 50.—, 1/8 K 25.— pri Poslovnici c. kr. razredne loterije Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Celju, Celovcu, Trstu in Solitu.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika trdke Čuha & Jesih, »Pod Trančo« vlnudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Halodant

Zobna - krema

90 vinarjev

Kino Central

v deželnem gledališču.

Prvovrstni spored:

Sobota 8. Nedelja 9. Ponedeljek 10. ap.

Zlati vir.

Velezanimiva drama iz življenja nekega iluzionista v štirih dejanjih. Sestavil Harol Schünfeld.

On bodi tvoj gospod.

Fina veseloliga v dveh dejanjih z Manjke Zlener v glavni vlogi.

Velike posebne predstave za mladino

z novim sporedom se vrše v soboto 8. aprila ob 1/4 5. uri pop., v nedeljo 9. aprila ob 1/2 11. in 2. uri popoldne in v ponedeljek 10. aprila ob 1/4 5. uri pop.

Na sporedu predstav za mladino so poleg najnovejših vojnih poročil krasni filmi: Slapovi Niagare, Slapovi Kerke, Izlet v Kraljevo, Lov na tunine, Pravljica o Janezku in Marijanci itd.

Zahvala.

Povodom prebriske smrti našega ljubljeneega soproga in očeta, gospoda

Franc Puc-a

izrekamo vsem, ki so nam bili v dneh žalosti v tolažbo in podporo, ki so mu med časom njegove bolezn na ta ali oni način olajšali njegovo trpljenje, kot tudi vsem, ki so ga spemili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku, najprirečajo zahvalo.

Ljubljana, 8. aprila 1916.

Rodbina Puc.

Išče se **pletilka**

za na deželo, ki zna dobro plesti na stroj 8 in 12

Naslov pove uprava lista pod št. 898.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2426

Kratke molitvice za najmanjše prvoobhajance.

V prodajalni K. T. D. (Ničman) v Ljubljani se dobe lističi »Angelski kruh« — s pesmico Silvine Sardenka in s sliko »Angel obhaja sv. Stanislava«. — 100 kom. s poštnino vred K 1.50. — Dalje dvo-križi lističi »Kratke molitve pred in po sv. obhajilu« s sliko »Jezus obhaja otročiče«. — 100 kom. s poštnino vred K 3.—.

1 Mehaniki in trgovci s kolesi

zahtevajte moj najnovejši engros-cenik o kolesih, pnevmatikah in delih. Najcenejši izvoz

A. WEISSBERG,

Dunaj II.

Oddelček I.

Untere Donaustr. 23/S.

Slovensko dopisovanje.

Vsakovrstno

30

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu **FR. CERAR,** tovarna slamninkov v Stobu pošta Domžale pri Ljubljani.

strojarska pomočnika

JURIJ GODEC usnar, Boh. Bistrica št. 117 Gor.

V najem se odda

gostilna

s tremi velikimi gostilniškimi prostori, veliko kuhinjo, shrambo in drugimi pritliklinami, z mesarijo, ledenico in prostornim hlevom. Gostilna je na najbolj obljudenem kraju v Črnomlju, kjer se ta gostilniška obrt že več desetletij prav dobičkanosno izvršuje. Pri gostilni je lep, senčnat vrt, in poleg tega še sadni vrt. — Natančnejše pogoje je poizvedeti v Ljubljani, v Gledališki ulici 7. I. Gradbeno podjetništvo. 892

Hrastovi

v zelo dobrem stanju v večji množini po K 14— za hekto pri

Vilj. Spitzer Ljubljana, Kolizej

sodi

Les, smrekov

okrogel, surov ali suh, od 10 cm naprej, dolžina od 2 do 6 metrov, kupuje tovarna Goričane pri Medvodah. Ponudba brez naznanjene cene nima pomena. 856

Odvetn. koncipijent-substitut

s petletno prakso, ki je vodil skozi eno leto samostojno odvetn. pisarno, išče primerne službe za 1. julija 1916. Ponudbe na Dr. J. M. Celje, Schillerstrasse št. 5/I. 904

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgusta, dolgot 1—2½ m. Obvezne ponudbe za 100 kg z navedbo postaje doposlati tvrdki: Vinko Vabič, Zalec, Štajersko. 901

Najfinejše brivske aparate in rezila, britve, lasesiriznike kupite najboljše in najcenejše pri A. Weissberg Dunaj II. Untere Donaustr. 23./S. Ceniki in engrosliste trgovcem zast. Dopisuje se sloven.

10 lepih brejih krav

se prodaja dne 12. aprila t. l. samo od 1. do 3. pop. v Ljubljani, Sv. Petra c. 81.

Kontoristinja

dobra strojepiska in stenografinja, zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo plače pod 100 na upravnistvo tega lista.

Globoke žalosti potrli naznanjamo tužno vest, da je Vsemogočni poklical k sebi našo ljubljeno mater, staro mater, sestro, gospo

Marijo Suhadolnik, roj. Verbič

v 65. letu starosti, prevideno večkrat s sv. zakramenti za umirajočo, danes ob pol 2. uri popoldne. Pogreb predrage rajnice bo v nedeljo dne 9. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Borovnici. Nepozabno rajnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župnijski cerkvi v Borovnici. Borovnica, 7. aprila 1916.

Franjo Suhadolnik, sin.

Franjo Smrdelj, stavbni podjetnik,

Fani omožena Smrdelj, Ana omožena Pirc, hčeri.

Ivan Pirc, c. kr. inženér, poročnik, zeta.

Zahvala.

Le tem potem se moremo zahvaliti za mnoge priske dokaze sočustvo-vanja vsem ljubim, dobrim ljudem, ki so se nam izkazovali s svetom, dejanjem in tolažilnimi besedami povodom junaške smrti našega iskreno ljubljenega sina gospoda

Fran Korenta

uradnika c. kr. tobačne režije in c. kr. nadporočnika.

Naj bi dobrotna usoda obvarovala vsa sočustvujoča srca pred enakimi boli. Pokojnik je bil vzor za cesarja in domovino v zvestem izpolnjevanju dolžnosti ži-večega častnika, ponos in veselje svojih staršev, katerih edini otrok je bil, stara vojaška kri, katere potomec je bil, se je v težki poskušnji vojske izkazala do zad-njega. Čast njegovemu spominu!

LJUBLJANA, 8. aprila 1916.

Josip in Frančiška Kurent, starši.

Ljubljanska kreditna banka

Čista bilanca k 31. decembru 1915.				Pasiva			
Aktiva		Krone		Krone			
1. Blagajna		654762	74	1. Delniška glavnica:			
2. Menice		3067143	73	20.000 delnic (à 400 K, s kuponom za l. 1915)			
3. Valute in devize		68958	57	2. Redni rezervni zaklad	8000000	—	
4. Predujmi na vrednostne papirje		4973412	23	3. Rezervni zaklad za bančne zadolžnice	569848	34	
5. Vrednostni papirji		4242824	75	4. Posebni rez. zaklad za men. in konkorentne izgube	16271	37	
9. Dolžniki: a) denarni zavodi	1701688	68		5. Vojni rezervni zaklad	83883	97	
b) pokritje v vrednostnih papir-jih, hipotekah, blagu itd.	12920847	73		6. Pokojninski zaklad	100000	—	
c) računi „Podružnice“ ozir. „Cen-trala“	2883901	—		7. Vloge a) na knjižice	162879	18	
d) ostali dolžniki	1688912	13	19195349	b) na tekoči račun	6729518	74	
7. Inventar			102402	8. Upniki: (inkl. računi „Centrala“ oziroma „Podružnice“ per K 2,883.901—)	13265696	87	19995215
8. Realitete			1982996	9. Transito-obresti			4504291
				10. Nevzdignjena dividenda			32604
				11. Dobiček: prenos iz leta 1914	13205	50	5604
				dobiček za leto 1915	804046	55	817252
							34,287.850
			84287850				24

Račun izgube in dobička k 31. decembru 1915.				Prejemki			
Izdatki		Krone		Krone			
1. Obresti reeskomptne in transitne	166271	92		1. Obresti vrednostnih papirjev	134619	55	
2. Obresti vlog na knjižice	404609	87		2. Obresti menic	386040	34	
3. Obresti vlog na tekoči račun	661301	86	1232183	3. Obresti predujmov in tekočih računov	1308471	58	1829131
4. Upravni stroški			84814	4. Iznos bančnih poslov			515056
5. Plače			197433	5. Iznos realitet			37668
6. Davki in pristojbine			47310	6. Prenos dobička iz leta 1914			13205
7. Odpis inventarja			16067				
8. Čisti dobiček za l. 1915 inkl. prenos iz l. 1914			817252				
							2395062
			2395062				33

Razdelitev čistega dobička.

Razdelitev čistega dobička za leto 1915:

1.) 50/0na dotacija rednemu rezervnemu zakladu po § 39 a) pravil K 4020233

2.) 50/0na dividenda in 10/0na superdividenda od 20000 delnic po K 400— za kupon št. 15 à K 24— " 480000—

3.) 100/0na tantijema upravnemu svetu po § 39 d) pravil " 3638442

4.) nagrada nadzorstvenemu svetu po § 39 d) pravil " 4000—

5.) dotacija pokojninskemu zakladu " K 10000—

6.) dotacija za vojne in druge dobrodelne namene " 10000—

7.) dotacija izrednemu rezervnemu zakladu za menične in konto-korentne izgube " 225000—

8.) prenos na novi račun leta 1916 " 1166530

skupno " K 817.25200

Upravni svet

Služba organista in cerkvenika

se odda o sv. Juriju v št. Jurji p. Gro-
supljem. — Natančneje se izve pri žup.
uradu v Šent Jurji. 881

Učenec

iz boljše hiše, s primerno šolsko izobrazbo, se
tako sprejme za modno trgovino. Ponudbe na
»Poštni predal 92, Ljubljana.« 862

Iz preste roke se prodaja pod zelo ugodnimi pogoji

novi enonadstropna hiša

z dvema stavebnima parcelama. Hiša stoji na zelo
lepem kraju v Ljubljani. Poizve se pri župani-
v Mostah. 890

Zagreška papirnica akcijska družba v Zagrebu

išče za takojšnji nastop proti dobri plači
s prostim stanovanjem

1 strojevodja za menjalno službo,
1 valjača (Bischofsroller),
2 pomočnika-strojnika,
1 tiskarja na holenderju in pomočnika,
2 kalandrista. 876

Najcenejše dežnike in solnčnike domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti
slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana,
Pred škofijo 19. Prešernova ulica 4
Popravila točno in ceno.

Kašelj -- pljučne bolezni!!!

»Certosan« krepljeni prašek za pljuča, sloviti izdelek bo-
stonskega prof. dr. Coole, odstrani naglo in temeljito naj-
hujši kašelj, hripavost, težko sapo, zdravi naglo težkoce
pri dihanju, katar na pljučih, ovira uničevalno delo po-
javov tuberkuloze in zavrne to težko bolezen na pot ozdrav-
ljenja, ker desinficira pljučno omrežje in napravi potom
zavpenja bacile neškodljive, končno učinkuje v vsakem
slučaju zelo redilno, krepljeno in osvežujoče. Tipiči ozdrav-
velih zalivalno enenajsto zdravilni, krepljeni in življenjske
rešilni učinek »Certosana«. Velika izvirna steklenica »Cer-
tosana« stane K 8.—. Zadrževajte ga v lekarnah. Če ga tam
ne dobite, naročite ga naravnost pri glavni zalogi:

Lekarna
Jožef v. Török, Budapest, VI. Király-utca 12 L.

Iščejo se za veletrgovino mešane stroke

Trgovski pomočnik ali prodajalka in knjigovodkinja.

Reflektira se le na izvežbane moči. Pis-
mene ponudbe pod »Veletrgovina 878«
na upravo lista.

Na prodaj
ima

za kuho
brinjevice

v poljubnih množinah po nizki ceni
tvrdka Ivan Jelačin v Ljubljani. 814

Kupim več

VOZ

kateri so pripravi za okrogel les voziti, za teže
2000—3000 kg, tudi več še v dobrem stanju naha-
jajočih se konjskih oprem. — — — Ponudbe:
— Ljubljana — Poštni predal 151. — — —

Društvo za otroško varstvo in mladinsko
skrb v Idriji,

ima na razpolago

kontoaristinj in vrtnarico,

s primerno prakso, z znanjem obeh de-
želnih jezikov, strojepisja in knjigovodstva.

Podobarskega vajenca

ki ima resno voljo in veselje do te stroke,
sprejme IVAN PENGOV, podobar,
Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 20.
877

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejkimi lasmi, ki sem jih dobila po
14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti
izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških
krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni
blesk in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.

Lonček po 4, 6 in 10 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštним povzetjem ali denar naprej
iz tvornice kamor je naslavljati vsa naročila

Ana Csillag, Dunaj I, Kohlmarkt 11.

Dajte svojim otrokom »Sida medu«, ki je najcenejša in najboljša jed s kruhom Sida-med
je ravno tako redilen kakor surovo maslo ali štirikrat
cenejši. 1 zavitek Sida-medu stane samo 35 vinarjev
in se napravi iz njega 3/4 kg medu, ki stane le do 70 vin. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavitev po
povzetju za 2 kroni in zavoj se zaračuna 30 vin. Če se pošilja denar naprej se ovoj ne zaračuna. Pazite
na zakonito varstveno znamko »Sida« in zavrnite ponaredbe.

Naroča se pri razpošiljalnici »Sida-izdelkov« v Ljubljani Zeljarska ulica 4.

Prijave

na

IV. avstr. vojno posojilo

sprejema za sedaj pod originalnimi pogoji

C. kr. priv. splošna prometna banka

Podružnica

v Ljubljani, preje I. C. Mayer

884

Predprijava

C. kr. priv. splošni prometni banki
podružnica

Ljubljana.

Prosim(o) da se predznamuje za

IV. avstr. vojno posojilo

nominale kron

Ime:

Naslov:

Objava v časopisih zaželjena
nezaželjena

Naj se
napiše raz-
ločno

Na IV. avstrijsko vojno posojilo

katero bode v kratkem izdano, sprejema že sedaj predprijave
po originalnih pogojih in dovoljuje predjme na vsa do sedaj
emitirana avstrijska vojna posojila po ugodnih cenah

„Češka industrijalna banka“

Ljubljana, Stritarjeva ul. 9.

Praga VII., (Holešovice), Praga VIII., (Liben), Kraljevski Vinogradi, Žižkov in
Dunaj IV., VII. in XX. okraj.

Dunaj, Brno, Opava, Krakov, Hodonin, Ml. Boleslava, Kladno, Kutna Gora, Lonny,
Nachod, Přerov, Příbram, Rakovník, Roudnice n/L., Domažlice, O. Gradišče, Vyškov.

Predprijava.

Češka industrijalna banka

Ljubljani.

Podpišem

K

IV. avstr. vojnega posojila

dne 1916.

Ime

Stan

Natančen naslov

Izgube 17. pešpolka.

Mrtvi: Poddesetnik Knall Josip, 2.-X. marštot. (22. do 30. 7. 1915); inf. Kristan Karel, 2. nad. s., Vače 1881 (22. do 30. 7. 1915); inf. Kure Marko, 2. nad. s., Črnomelj 1891 (22. do 30. 7. 1915); inf. Macele Franc, 1. nad. s., Črnomelj, 1883 (22. do 30. 7. 1915).

Ujeti: Poročnik Bauer Hansl Feliks, 15. s.; poročnik Heidner Maks, 2. stot.; stotnik Šmid Josip, 3. stot., Celje; inf. Adamič Franc, 1. nad. s., Sv. Gregor; inf. Adlešič Nikolaj, 2. nad. s., Adlešič; inf. Arhar Anton, 3. s., Zmunc; inf. Arko Ivan, 1. nad. s., Sodražica; inf. Artelj Rudolf, 1. nad. s., Mošnje; rez. Bambič Anton, 2. nad. s., Krško; inf. Barbič Mihael, 1. nad. s., Krško; inf. Bašelj Franc, 10. s., Šmihel-Stopiče; inf. Ban Martin, 2. nad. s., Brusnice; rez. Belič Ivan, 3. nad. s., Vič; inf. Berčan Iv., 1. nad. s., Trebeljevo; inf. Berčič Franc, 3. nad. s., Stara Loka; rez. Bernardis Anton, 10. s., Medveja; inf. Bizilj Anton, Moravče; rez. Bohinc Ivan, 3. marštot., Radovljica; inf. Bokan Josip, 2. nad. s., Ljubljana; inf. Bokte Franc, 1. nad. s., Šmihel-Stopiče; inf. Bračko Anton, 1. nad. s., Šmarjeta; inf. Bratuš Ivan, 1. nad. s., Kranj; rez. Brčan Anton, 4. s., Litija; inf. Brčar Josip, 2. nad. s., Krško; inf. Bukovic Josip, 2. nad. s., Krško; inf. Čadež Josip, 4. nad. s., Trata; inf. Canka Anton, Ljubljana; inf. Čeh Leopold, 1. nad. s., Novo mesto; inf. Cerar Mihael, 1. nad. s., Kamnik; inf. Černivec Ivan, 1. nad. s., Vič; inf. Černivec Nikolaj, 2. nad. s., Dobrunje; četovodja Česark Anton, 2. nad. s., Ribnica; inf. Česnovar Josip, 1. nad. s., Krško; inf. Culjkar Anton, 1. nad. s., Draga; inf. Darčar Ivan, 1. nad. s., Kamnik; inf. Darovič Anton, 1. nad. s., Prečna; inf. Debevc Anton, 2. s., Žirovnica; inf. Decero Leopold, 2. nad. s., Krško; inf. Doblikar Josip, 1. nad. s., Selce; inf. Dolenc Ivan, 1. nad. s., Selce; inf. Dolenc Anton, 13. s., Javorje; inf. Dolenc Anton, 13. s., Kranj; inf. Dolenc Ivan, 4. nad. s., Stara Loka; inf. Domini Ivan, 1. nad. s., Vižinada; rez. Dornik Ivan, 14. s., Krško; rez. Dornik Martin, 4. nad. s., Cerklje; tit. poddesetnik Dragan Franc, 2. nad. s., Krško; rez. Erjavšek Franc, 3. nad. s., Županje njive; tit. poddesetnik Eržen Anton, 11. s., Železniki; poddesetnik Frkov Franc, 6. st., Moste; inf. Gajski Ivan, Vel. Doline; inf. Gale Franc, Trebeljevo; poddesetnik Germ Josip, 3. s., Novo mesto; inf. Gimpel Ivan, 4. nad. s., Toplice; inf. Godec Franc, 1. nad. s., Račna; inf. Goljuf Franc, Kotredež; inf. Golob Alojzij, 1. nad. s., Št. Peter pri Novem mestu; tit. poddesetnik Gorenc Anton, 2. nad. s., Krško; inf. Gregorčič Josip, 1. nad. s., Ambrus; inf. Gross Ivan, 1. nad. s., Kranj; inf. Groznik Franc, Polica; rez. Hönigmann Josip, 4. marštot., Metlika; rez. Hribar Franc, 1. marštot., Trojane; poddesetnik Hrovat Josip, 11. s., Novo mesto; tit. narednik Hutter Florijan, 15. s., Kočevje; inf. Iskra Ivan, 1. nad. s., Krško; inf. Jaklič Andrej, 6. s., Kočevje; inf. Jamer Ivan, 12. s., Jesenice; rez. Jamnik Fr., 7. s., Litija; inf. Jemc Anton, 1. nad. s., Črnuče; inf. Jerman Josip, 1. nad. s., Loka; rez. Juvanc Franc, 4. nad. s., Bučka; rez. Kamin Ivan, 7. stot., Novo mesto; poddesetnik Kaplja Pavel, 12. s., Litija; inf. Kastelec Martin, 12. s., Slivnica; inf. Kastelic Alojzij, Grosuplje; inf. Kastelic Franc, 1. nad. s., Zg. Šiška; inf. Kastelic Peter, Semič; desetnik Kenda Karol, 2. nad. s., Idrija; rez. Kern Marko, 12. s., Predoslje; inf. Kinkopf Jurij, Kočevje; rez. Kiren Ivan, 1. nad. s., Zagorje; inf. Kirn Josip, 4. nad. s., Novo mesto; inf. Kirn Josip, Št. Jernej; inf. Klanšek Ivan, 4. nad. s., Krško; inf. Klaus Anton, Podgora; četovodja Klemenc Anton, 2. nad. s., Črnomelj; rez. Knafele Fr., 3. marštot., Postojna; inf. Knaus Anton, 4. nad. s., Loški potok; inf. Kočevar Ivan, 4. nad. s., Vinica; inf. Kocjančič Ivan, 9. s., Žužemberk; inf. Kolar Josip, 1. nad. s., Litija; desetnik Kollmann Rudolf, 4. s., Kočevje; inf. Korošec Ivan, 3. nad. s., Srednja vas (tudi ranjen); poddesetnik Kos Josip, 1. marštot., Ljubljana; inf. Kosančič Matija, Krško; inf. Košir Ivan, 8. s., Radovljica; inf. Kosirnik Štefan, 4. nad. s., Ljubljana; rez. Kovačič Franc, 3. marštot., Kamnik; inf. Krašovec Lovrenc, Vrhnika; desetnik Krvina Matej, 2. s., Vrhnika; enol. prost. desetnik Kržišnik Anton, 1. nad. s., Poljane; inf. Kuhar Ivan, 3. nad. s., Krško; desetnik Kuhar Ivan, 5. s., Zagorje; inf. Kuhelj Josip, 12. s., Novo mesto; inf. Kump Franc, 3. nad. s., Kočevje; inf. Kump Ivan, 4. nad. s., Kočevje; inf. Kurent Ivan, 4. nd. s., Krško; inf. Lamovšek Franc, Šmartno; inf. Lamovšek Martin, 1. nad. s., Krško; inf. Lampe Andrej, 3. nad. s., Cerklje; inf. Letnar Anton, 1. nad. s., Kamnik; inf. Likozar Ivan, 1. nad. s., Predoslje; inf. Lončar Franc, 1. nad. s., Moravče; inf. Lunder Franc, 2. nad. s., Sv. Gregor; inf. Mali Jurij, 4. s., Nevlje; rez. Malovrh Ivan, 3. nad. s., Ljubljana; inf. Marolt Andrej, 3. nad. s., Horjul; inf. Martinčič Ivan, 1. nad. s., Piran; rez. Marvin Ivan, 4. marš., Vogersko; inf. Mayer Ivan, Stražen; inf. Meglen Josip, 1. nad. s., Struge; inf. Meke Martin, 3. nad. s., Cerklje; inf. Metelko Franc, 3. nad. s., Dob; inf. Metlikovič Vinko, 4. nad. s., Ljubljana; rez. Miklič Anton, 4. s., Žužem-

berk; rez. Mlakar Franc, 2. nad. s., Dobrunje; vojak Močilnikar Franc, 2. marštot., Kamnik; inf. Močnik Ignacij, 1. odd. stroj. p., Rafočje; inf. Mohar Jos., 1. nad. s., Kočevje; inf. Moharič Peter, Kranj; inf. Molar Ernest, 1. nad. s., Ljubljana; inf. Možina Karel, Horjul; poddesetnik Naglav Josip, 1. nad. s., Kotredež; inf. Nemanič Marko, Božjakovo; inf. Novak Franc, Krško; inf. Oberič Josip, 1. nad. s., Dob; rez. Oblak Andrej, 2. nad. s., Zmunc; inf. Oblak Anton, 9. s., Javorje; inf. Obreza Jakob, 6. s., Cerknica; rez. Omahen Anton, 3. s., Št. Vid; inf. Oselli Anton Ivan, 6. s., Vodice; inf. Ozimek Franc, Selo; inf. Pajer Franc, 3. nad. s., Dvor; inf. Pančur Ivan, 6. s., Nevlje; desetnik Pangarskič Josip, 4. odd. stroj. p., Vel. Dolina; inf. Paskualis Franc, Trebelno; inf. Pauli Matej, 1. nad. s., Domžale; četovodja Pavlič Anton, 5. s., Vrabče; inf. Pavšek Josip, Litija; poddesetnik Pečnik Peter, 13. s., Stara Loka; rez. Pegam Anton, 11. s., Ovšiče; inf. Per Franc, 1. nad. s., Krašnja; inf. Petkovšek Ignacij, Vrhnika; inf. Pezdirc Anton, Radovica; inf. Pfeifer Franc, Kranj; inf. Pišek Franc, 2. nad. s., Krško; rez. Podbevšek Ivan, 3. ms., Vače; inf. Podlogar Alojzij, 3. nad. s., Litija; inf. Podlogar Franc, Litija; inf. Podlogar Josip, 5. nad. s., Turjak; inf. Poje Franc, 4. nad. s., Osilnik; rez. Potisek Franc, 12. s., Polšnik; poddesetnik Potratro Jernej, 8. s., Prevoje; inf. Povše Adolf, 4. nad. s., Šmartno; inf. Primožič Franc, Cerklje; inf. Princ Josip, 2. nad. s., Ig; inf. Princivalli Romeo, 1. nad. s., Gorica; rez. Pristavec Matej, 9. s., Radovljica; poddesetnik Pust Ivan, 14. s., Kočevje; rez. Rauch Peter, 2. ms., Dol; rez. Renko Alojzij, 16. s., Litija; inf. Repar Ivan, 4. nad. s., Ljubljana; inf. Rezor Anton, 2. nad. s., Kranj; rez. Roje Rok, 5. s., Žužemberk; inf. Rope Ivan, 4. s., Dolsko; inf. Rupar Franc, 1. nad. s., Škofja Loka; inf. Rus Ivan, 4. nad. s., Litija; inf. Rus Anton, 2. nad. s., Črnomelj; inf. Sajovic Lovrenc, 1. nad. s., Kranj; inf. Šarabon Josip, 2. nad. s., Tržič; inf. Schener Viktor, Krško; inf. Schneider Ivan, 3. nad. s., Kočevje; inf. Schneider Josip, 2. nad. s., Selo; inf. Schweiger Franc, 3. nad. s., Črnomelj; rez. Šega Anton, Cerknica; inf. Šest Ivan, 13. s., Radovljica; inf. Simončič Vinko, Krško; rez. Sitar Anton, 2. marštot., Trebnje; rez. Škerjanc Ivan, k. s., Dobrunje; rez. Škofic Anton, 3. nad. s., Naklo; inf. Skofič Lovrenc, 1. nad. s., Ljubljana; inf. Sluga Alojzij, 1. nad. s., Cerklje; trobentač Špant Martin, 5. s., Kresnice; inf. Stajerk Franc, Cerklje; poddesetnik Starec Ivan, 1. nad. s., Ribnica; inf. Starin Valentin, 6. s., Trzin; rez. Stemberger Ivan, 2. nad. s., Jablanica; inf. Stepec Ivan, 3. nad. s., Zagorica; inf. Sternole Filip, Zagradec; inf. Štimec Anton, Osilnica; rez. Štimec Josip, 1. nad. s., Osilnica; inf. Stopar Josip, 1. nad. s., Krško; inf. Strah Anton, 3. nad. s., Podgora; inf. Sturm Rudolf, 3. nad. s., Prečna; inf. Sušnik Fabjan, 2. nad. s., Kaštav; inf. Šuštar Jakob, 4. nad. s., Krško; inf. Šuštar Valentin, 1. nad. s., Selce; desetnik Šušteršič Ivan, 1. nad. s., Šmihel-Stopiče; inf. Tanko Ignacij, Kočevje; inf. Tavčar Franc, 1. nad. s., Poljane; inf. Terčinar Josip, 2. nad. s., Škocijan; inf. Tomle Josip, 2. nad. s., Ljubljana; inf. Turek Fr., 1. nad. s., Dob; rez. Turk Anton, 3. nad. s., Vrhnika; inf. Umek Ivan, 1. nad. s., Tržič; inf. Uzar Peter, 1. nad. s., Kranj; inf. Vahtar Franc, 2. nad. s., Mengeš; rez. Valtovac Josip, 7. s., Košana (tudi ranjen); inf. Velepič Valentin, nad. s., Podgorica; poddesetnik Venturini Franc, 9. s., Sv. Gregor; inf. Vrečar Mihael, Dobrunje; inf. Zalar Franc, Rob; inf. Železnik Valentin, 1. nad. s., Polhovgradec; inf. Žibert Franc, Česnjice; inf. Žnidaršič Ivan, Krško; inf. Zorec Josip, 2. nad. s., Novo mesto; inf. Zupančič Ferdinand, 3. nad. s., Aržišče.

Naravna BILINSKA KISLA VODA

najbogatejši alkalični (natron litijev) kislec na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti „Bilinska“ izvolite vprašati hišnega zdravnika.

Šartljeva moka

brez vsakih kart!

Samo pri meni se dobi fina šartljeva moka, znamka

Samo en zavitek rabite za en šartelj, brez da bi potrebovali kaj sladkorja, kvasa ali drugih reči. — En zavitek stane samo

Po pošti se pošilja samo po povzetju in najmanj 3 zavitke.

Če se pošlje denar naprej, se ovoj ne zaračuna. Pojasnila o uporabi se prilože. — Naročite obratno pri razpošiljalnici šartljeve moke znamka „HASIN“

Ivan Urek, Ljubljana

691 Mestni trg 13, Pod Traučo, (prej v Borovljah na Koroškem).

Sprejme se takoj

hišni hlapec

za bolnico milosrd. sestara v Zemunu. Znatni mora oskrbovati konje, dobro voziti, orati in opravljati druge hišne poste. Plača obstoji v stanovanju dobri hrani in mesečno 30 kron. Kdor želi dobiti to mesto, naj se obrne takoj na upravo te bolnice. Prednost imajo taki, ki se lahko izkažejo s priporočilom svojega župnika, da so pridni in krščanskega življenja.

Revizija žrebanj

pod jamstvom za vse srečke od njih početka kakor tudi za poznejšo zaznambo. Pristojbina K 1 — pri banki S. FISCHER, Dunaj, IX. 286 Währingerstr. 41.

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Julius Elbert.

Ženitna ponudba.

Mlad krojač z Goriškega, star 27 let, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, najraje s šiviljo, v starosti 18—30 let, s premoženjem 500—1000 K. Ponudbe, če mogoče s slike, ki se vrne, na upravo lista pod „Pomla 798“.

Neznosne nadloge uši — rešijo volaka zanesljivo in trajno

Sadnikar-jeve vrečice

Prodaja jih z navodilom po 2 K par:

Ovančara, drogerija, Ljubljana; J. R. Hočevr, lekarna, Vrhnika; J. Koschir („Pri Orlu“), Kamnik.

Prodaj

vilo

v nekem trgu na Štajerskem, blizu kolodvora. Nova, moderna stavba. 4 sobe, (parket) kuhinja, kopalnica, lepe kleti, elektr. luč, vodovod. Zraven je vrt. Le resni reflektant naj se obrne pod „Dom 1916,651“ na upr. tega lista.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklo

Augusta Agnola Ljubljana

Dunajska cesta štef. 13 pri „Figovcu“

se priporoč. slav. cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za solidno izvršitev vsakovrstnega umetnega steklarstva in slikanja na steklo, za steklarstvo v figuralni in navadni ornamenti, stavbno ter portnalno steklarstvo — Zaloga steklenega in porcelanega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov za podobe itd. — Narisi in proračuni na zahtevo zastoj. — Spričevala mnogo dovršenih del na razpolago.

Štambilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Selenburgova ul. št. 1.

Ceniki franco. 553 Ceniki franco.

Ženitvena ponudba.

Gospod s 25.000 K se želi v svrhu ženitve seznaniti s pošteno žensko brez otrok, pri 40. letih katera ima približno enako premoženje bodisi v kateremkoli imetju. Ponudbe na upravo časopisa pod št. 748

Kupim po visoki ceni okrogel

kostanjev orehov jesencu

les

Ponudbe z ceno in množino (koliko va gonov) je poslati trditi:

J. Pogačnik, Ljubljana

Marije Terezije cesta 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira.

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL-SINOWI

tovarna kemičnih barv, lakov in firnežev

Resljeva cesta 1 LJUBLJANA Marijin trg 1

priporočajo vse vrste oljnatih, suhih, emajlnih in fasadnih barv, pristnega kranjskega firneža, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, karbolineja, čopičev, steklarskega kleja in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Ceniki na razpolago.

500 K 2832

Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi.

Ria-Balsam. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) L., poštni predal 12/82 Ogrsko

Išče se

družina

za obdelovanje kmetijstva na posestvo blizu Kočevja in ena družina na manj obsežno kmetijstvo pri Črnomlju, kjer se odda tudi **gostilna**. Ponudbe se pošiljajo na Ant. Kajfež, Kočevje. 761

K 1:20

K 1:20

Kompletna predtiskarija

— v hiši. —

Šablona s 16 monogrami, primerna za namizne prte, serviete, žepne robce in vseh vrst perilo se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana Zidovska ulica 5. Ljubljana

K 1:20

K 1:20

Sladki refoško

pristen z Izole, ne izpod 80 botilk po K 2:40 franko embalaža Trst.

Šumeči refoško

pristen z Izole, ne izpod 50 botilk po K 3:20 franko embalaža Trst.

Pošilja se po povzetju. **Emilio Vascotto, Izola, Istra.**

Lepe trpežne vojne ure

Največja izbira briljantov po nizkih cenah

Velika izbira za razna darila

za obilni obisk najljubše vabim

F. ČUDEN

Prešernova ulica št. 1. Ljubljana

Naročujte cenik z patriotično prilogo in s koledarjem za leto 1916 kateri se pošilja po pošti prosto.

Prstan Suetouna vojna z ručičim križem lepo ema-liran K 2'30.

Največja in najlepša izbira

VELIKONOCNIH RAZGLEDNIC

kakor tudi umetniške in vse druge vrste razglednic, raznovrstni pisemski papir ter sploh v trgovino s papirjem spadajoče stvari priporoča najceneje na debelo in drobno.

Velika zaloga papirnatih prtičkov (serviet)

L. PEVALEK

Ljubljana Zidovska ulica 4.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Zidovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebnostne izbrane

novosti z Dunaja

Priporočila: največjo izbero klobukov za dame in deklice kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov.

Popravila točno in vestno.
Zunanja naročila na izbiro s obratno pošto.

Solidno blago.
Priznane nizke cene.

643

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. Šarc lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana

Selenburgova ulica 5

nudi se priložnost k dobremu in cenemu nakupu

rjuh	srajce	odejnih rjuh
brisalk	hlače	blazin
brisač	spalne srajce	pernatih blazin
prtov	spalne jopice	pernic
prtičev	spodnja krila	žepnih rut
šifon	nogavice	platna

Svicaarska vezenina.

Perilo za gospode se izdeluje po meri.

Modni salon

Rozi Fabčič

Rimska cesta 6

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo veliko izbero **slamnikov, modelov** in raznega **nakita**. Postrežba točna, solidna.

Marija Tičar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 26

Selenburgova ulica 1 nasproti kazine

Prva specialna trgovina umetniških, vojnih pokrajinskih in drugih **razglednic.**

Priznana največja izbira na drobno in debelo.

Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice sprejema zavarovanja na doživljanje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanih koncem leta 1914. K 173,490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48,752.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 452.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštne prosto.

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana :::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako; 3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživljanje in druge kombinacije in proti neizgledam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912. 673.356 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Tedaž otmvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo raste zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverjenstvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjeniki.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo.

1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic. **Vogel Marijin trg — So. Petra cesta.** Dejniški kapital in rezerve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 15

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. marca 1916 K 113.157.102.—, 31. decembra 1912 na knjižice in tekoči račun K 236.633.922.—.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zrebanja brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. marca 1916 K 113.157.102.—, 31. decembra 1912 na knjižice in tekoči račun K 236.633.922.—.

Vsako množino

piva v sodčkih

= dobavlja točno =

tudi cele vagone proti takojšnjemu plačilu in zastavku za sode

veletrgovina pive

Alojzij Ambrosch

Celovec, Salmstraße št. 7.

823

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

Specijalna trgovina
pletenin, trikotaž in perila.

Priporoča svojo zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrejce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

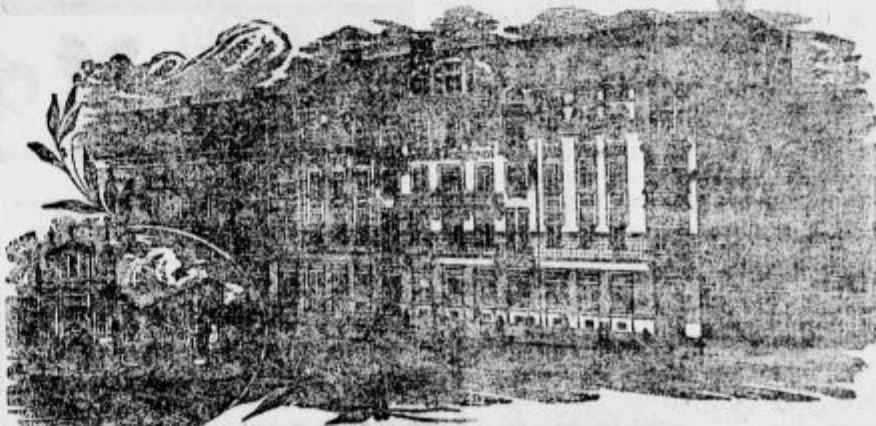
Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadržniki temveč

tudi cela dežela Kranjska

ter jih obrestuje po 4³/₄% brez
kakega odbitka, tako da sprejme
vložnik od vsakih vloženih 100 K
čistih obresti 4.75 kron na leto.
Stanje vlog je bilo koncem junija
1915 čez 23 milijonov kron. Za
nalaganje po pošti so poštahran.
položnice brezplačno na razpolago.

Načelnstvo.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz
svojege. Zunanji
vlagateljem so za poši-

5%

ljanje denarja na razpo-
lago brezplačno polož-
nice poštne hranilnice

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7¹/₂, 15 ali 22¹/₂ let;
pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplačilom.
Dovoljujejo se ranjšiska posojila proti zaznambi na plačo in
zavarovalni polici ali poroštvu. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša čez 600.000 kron.
Deležnikov je bilo koncem leta 1914 2228 s 16.493 deleži, ki repre-
zentujejo jamstvene glavnice za 6.432.270 kron.

Načelnstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stol. kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

II. podpredsednik:

Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Člani: Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; dr. Jožef Gruden, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Koblar, dekan v Kranju; dr. Merhar Alojzij, gimn. veroučitelj v Ljubljani; dr. Jakob Mohorič, odvetniški kandidat v Ljubljani; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; B. Remec, ravnatelj trg. šole v Ljubljani; Anton Sušnik, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, katehet v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržiš, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Člani: Anton Gadež, katehet v Ljubljani; K. Gruber, c. kr. fin. rač. oficijal v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor; v Ljubljani; Avguštin Zajc, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv,
laka in firneža

Crkoslikarija

Slikarja, pohištvna in
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

Nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla.

Marx-emaži za pode, zid, železo in drugo.

**Firnež iz pristne-
ga lanenega olja.**

Oljnate barve, najboljše

vrste fačadne barve,

vremensko neizpremen-

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

sobne slikarje.

Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmete

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. — Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.

Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

1132

GORCEVA KOLESA
SO PALE
RAJBOLESA
AGOREC
SPECIJALNA TRGOVINA S
KOLESI in DELI
LJUBLJANA
MARIE TEREZIJE CESTA 14
"POULIŠET" nasproti KOLZEJA

Pojasnilo.

Primorani sem vsem svojim cenjenim naročnikom v ljubečnem naznanjati, da sem vsled vedno rastočih cen prisiljen dvigniti ceno pri „Šartljevi moki“ znamka „Hasin“ za 14 vinarjev, ter

stane toraj zavilek K 1-44

naved K 1-30. Gotovo mi bodo cenjeni naročniki to pripoznali ter pričakujem še mnogo večje število naročnikov.

Obenem prosim vse cenjene naročnike, da mi oprostijo, če kateri čaka par dni na naročeno blago, ker mi vsled velikih naročil ni mogoče drugače ker se izvršujejo vsa naročila po vrsti.

Prosim cenjene naročnike, da vzamejo to na znanje, ter se priporočam za mnogobrojna naročila. Razpošiljalnica „Šartljeve moki“ „HASIN“

Ivan Urek, Ljubljana

Mestni trg 13. (pod Tračjo).

Najstarejša slovenska trdnjava te stroke.

Obstoji že nad 38 let

ANA HOFBAUER

Imejte zaloge cerkvene obleke in orodja

Ljubljana, Wolfova ulica 4

si usoja javiti pred duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, volume, aibe, koretije, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavljajo hitro in najpoštenjšo postrežbo, prosim, da se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domačo trdnjavo.

Izgubila se je

ob železniškem tiru od Brezovice do Ljubljane dne 13. marca okoli 9. ure zvečer pri nekem vojaškem transportu »bernardinska psica« imenovana »Trida« in rujav pes čuvaj, majhne postave, imenovan »Malik«. Psica bi imela te dni mlade. Najditej se prosim, naj naznani svoje ime naredniku Sigmund Salomon, 3. stotnije 22. pešpolka bojnega pošta 88, da se potem vse nadaljno ukrene. — 882

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo
izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.

Velika izbira

površnih jopic

za dame in deklice.

„Pri Škofu“.

Pred Škofijo št. 3, Lingarjeva in
Medarska ulica.

Podružnica trdnje R. MIKLAUC.

Ivan Gričar
Šelenburgova ulica 3

Zaloga
izgotovljenih oblek
za gospode in dečke.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica
za nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

Ljubljana, Trnovski pristan št. 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico.
Vse vrste posestva, vile in zemljišča na izbiro. 249 Tajnost zjamčena.

Modni salon

ANGELA PEKOLJ

Stritarjeva ulica 1 Ljubljana Stritarjeva ulica 1

se velecenjenim damam v ljubečnem priporoča za obila naročila.

Novost! Novost!

Nepogorljiva asbestna štedilna luč

„Carbano“

je najcenejša luč, prekaša vse voščene in druge nočne in štedilne svečave in gori vsakokrat ko je bila napolnjena s petrolejem, 10 do 12 ur svetlo, mirno in enakomerno. „Carbano“ traja, ako se jo uporablja vsak dan, približno 2 leti. Plamen ostane vedno enak in ne postane nikdar meglen ali manjši. „Carbano“ je glede na varnost najvarnejša luč. — Posebno je primerna za gospodinjstvo, kot nočna luč, dalje za razsvetljavo, za večno luč v cerkvah in kapelah, v kateri namen so jo dovolili in priporočili preč. škof. ordinariati vsem dekanijah in župnim uradom.

Cena brez stekla 50 vinarjev.

Dobiva se z zelenim, višnjevim, temno-belim in živordecim steklom, premerno nekaj dražje.

Preprodajalci popust.

Edina prodaja pri

Juliju Klein, Ljubljana

zaloga stekla in porcelana.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Mizarstvo.

Popolna spalna
oprava za 2 osebi
zgotovljena iz tu-
ali inozemskega
oreha ali hrasta z
marmorjem in og-
ledalom

Zaloga otroških
vozičkov.

Cene
konkurenčne.

Blago solidno.

350 K

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13-18.

V najem se odda

Iep lokal

za trgovino pripraven tudi za vsako drugo obrt.
Ista obstoja že nad 15 let na lepem prostoru tik
tovarne na Savi pri Jesenicah na Gorenjskem. —
Vpraša se v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 45.

izborne se je obasalo za vojake v vojski in
sploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihu, infuenci,
prsnih, vratnih in boleših v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capsi-
compos.

Nadomestilo
za Sidro-Pain-Expeller.

Steklenica kron. — 80, 1'40, 2'—

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“,
Praga, I., Elizabetna cesta 6.

Dnevno raspošiljanje.

Naravna

hrvatska vina

se prodajo takoj po vzorcu.

1000 hl namiznega belega, milega

1000 „ plemenitega, belega

1000 „ čistega rizlinga, plamenitega, belega

100 „ naravne domače slivovke.

Vse po zmernih cenah.

Vino ima moči od 8—10%. Posoda se posodi. Vpraša
naj se pri vratarju hotela »Union« za A. Turkija.

Zahtevajte

zastonj in poštne prosto moj glavni
cenik s 4000 slikami ur, zlatnine in
srebrnine, glasbi, predmetov iz usnja
in jekla, potrebščin za gospodinj-
stvo in toaletto, orožja, municije itd.

Prva tovarna ur

Jan Konrad, c. in kr. dvor-
ni založnik Brück št. 1224 (Češko)

Nikelnaste Roskopt-ure K 3-90, 4-20, 5-
Srebrne K 8-40, 9-50. — Nikelnaste budilke
K 2-90. Budilke z dvojnimi zvoncem K 4-
Pošilja se po povzetju. — Nikak riziko!
Zamena je dovoljena ali denar nazaj!

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima v zalogi sledeča krmila: surovi
sladkor v vrečah po 100 kg à K 48.—.

Orehove tropine (cele) v ploščah po K 84.— in
zmlete à K 87.— za 100 kg brez vreč.

Sezamove tropine po K 84.— brez vreč.

Otlupke sladkorne pese v balah in vrečah po
50 kg à K 53.— za 100 kg brez vreč.

Tudi sladkorno krvno kisljavo in raprove tro-
pine dobi v kratkem!

Poljedelci! Naročajte pri Gospodarski zvezi se-
mena, ječmen, domačo in nemško de-
teljo, graščico in druga travna semena.

Modro galico G. Z. bo radi enotnosti in poraz-
deljevanju na vinogradnike v smislu medsebojnega
tozadavnega dogovora oddajala Kmetijska družba.

Kmetovalci! Preskrbite si od Gospodarske zveze
kajnite, kalijevo sol, 89% kalijev, 18—20%
mineralni in kostni superfosfat, mešana
gnojila, zlasti 14% žlindre, ki se dobi v papirnatih
vrečah po 50 kg za K 10.— à 100 kg z vrečo
vred. Naročniki naj dostavljajo lastne vreče
franko naš naslov, sicer se naročila ne bodo
mogla izvršiti, ker železnica v papirnatih vrečah
blaga ne sprejema. Dobi se tudi v platnenih
vrečah po 13-20 K à 100 kg z vrečo vred.

Gospodarska zveza pa nakupuje tudi po naj-
ugodnejših cenah koruzne storže, ajdove, prosene
in druge pleva.

August Sattler sinovi

Gradec - Landhausgasse

prilporočajo:

blago iz kavčuka za tehnične na-
mene: cevi, mašila itd.

blago iz trdega kavčuka za elektr.
namene

kirurškično gumijev blago

izdelki iz asbesta

opreme strojev

materijali za mašila

strojno olje in mažo

jermenarske izdelke

krožci za jermena

orodje za kletarstvo

sesalke, brizgalnice za ročni in

motorni obrat

gasilske opreme: armature, lestve,

cevi

potrebščine za mline: pasove, na-

sipalnice

nepremočne plahte — itd.